

Notikums

Ziemassvētku gaidās

Piektdien un sestdien Kuldīgā iegādāties amatnieku, mājražotāju un jauno uzņēmumu darinājumus, nogaršot vietējos gardumus varēja Kaļķu ielas kvartāla Ziemassvētku tirdziņā. Par spīti aukstumam interesentu netrūka, jo bija arī kultūras programma, mazajiem – darbnīcas un cita izklaide.

Kaļķu ielas kvartāla Ziemassvētku tirdziņā Kuldīgā daudzi gribēja draudzēties ar kazinām no Snēpeles saimniecības Strauss un kaza. Bērni tās buzināja, līdzcietīgākie centās apsegt ar salmiem, lai nav auksti.

Pasākumu svētku noskaņās organizēja Kuldīgas aktīvās atpūtas centrs (KAAC, feisbuka lapā *Visit Kuldīga*) kopā ar Kaļķu ielas kvartālu un Latvijas Investīciju un attīstības aģentūras biznesa inkubatoru. Rīkotāji rosināja apmeklēt tirdziņu, sociālajos medijos bija karte ar veikaliem, saloniem un kafējnīcām, kur tāpat valdīja pirmsvētku rosība. KAAC vadītāja Jana Bergmane pastāstīja, ka ieradusies ap 50 tirgotāju no visas Latvijas. Pārbauzījums bijis uzdevums attīrīt vietu no milzīgā sniega daudzuma: „Man liekas,

ka radīt Ziemassvētku sajūtu izdevās, bija arī daudz tūristu. Vēlme bija tāda, lai ieguvēji nav tikai tirgotāji, bet arī ēdinātāji, veikali, citi uzņēmēji. Zinu, ka tika rezervētas daudzas naktsmītnes. Kaļķu ielas kvartāls ir laba vieta, kur rīkot tirdziņu: tur kultūrvide jau ir radīta, vajag tikai papildināt. Milzīgs paldies uzņēmējam Tomam Eglem un kvartālam kopumā, jo kolektīvs trīs dienas strādāja, lai no sniega attīrītu pagalmu un ielu. Darbojās arī *Kuldīgas komunālie pakalpojumi*.”

Piektdien uz tirdziņu vairāk devušies

vietējie, un tie arī bijuši lielākie pircēji. Sestdien vairāk ieradusies pilsētas viesi, un viņi vēlējušies apmeklēt restorānu, alus darītavu, pagāršot ēdienus un dzērienus, izjust atmosfēru.

„Prieks, ka iesaistījās arī veikaliņi un kafējnīcas. Bija atvērts Adatu tornis, *Dzīvais muzejs* un velomuzejs *Ciskdrill*. Ziemā ir reta iespēja uzkāpt Adatu tornī, no augšas apskatīt izrotāto Kuldīgu, un to daudzi arī izmantoja,” piebilst J.Bergmane.

(Vairāk – 12. lpp.)

Lailas Liepiņas teksts un foto

„Jaunie, kuri šeit sāk strādāt, nākamajā dienā jau zina, kurš ir mūsu eņģelis. Tā mēs mīļi Inetu kolektīvā saucam,” par **Inetu Eņģeli** saka Kuldīgas sociālā dienesta direktore Sarmīte Segliņa. → 6.-7. lpp.

„Jāstrādā ar optimismu!” saka Vārmes *Ezergaļu* saimnieki **Iveta un Dzintars Erdmaņi**.

→ 9. lpp.

Kas jāatceras grūtniecēm un mazu bērnu vecākiem **elpceļu infekciju slimību laikā?**

→ 2. lpp.

Folkloras kopas *Kursiši* bērni mācās, kā darināt **Ziemassvētku rotājumus no dabīgiem** un visiem pieejamiem **materiāliem**.

→ 11. lpp.

Kā **sniegs sarežģī** ikdienu.

→ 3. lpp.

Piektdien, 23. decembrī:

- Ko dāvināt, vēlēt un likt svētku galdā.
- Ziemassvētku vecītim pa pēdām.
- Jumti no sniega jāatbrīvo.
- Rakstnieks Arno Jundze.
- Gada spilgtākais notikums.

REDZĒJUMS

Svarīgi, kā izmantojam

Līga
Gabrāne

Kad Kuldīgu un novadu pārsteidza intensīvā sniegšana un sniegunis, kas mūs ierindoja pirmajā vietā Latvijā sniega segas biežuma ziņā, es patiešām nopriecājos, ka aši tiek pieņemts lēmums skolām divas dienas mācīties attālināti. Tas, ka esam gājuši cauri pandēmijas pieredzei, ļauj mums izmantot šo metodi, turklāt ātri un operatīvi, jo mēs tagad to mākam.

„No pandēmijas esam mācījušies to, ka dzīve nevar notikt attālināti pilnībā, taču daļēji gan var. Ir tikai jāatrod pareizais līdzsvars.”

Ja šāds sniegunis būtu bijis, piemēram, pirms pieciem gadiem, tie bērni, kuri nevarētu aizbraukt uz skolu, visticamāk, sēdētu mājās un mācību procesā piedalīties nevarētu. Atceros savu skolas laiku, kad bargāku ziemu bija vairāk un, temperatūras stabiņam noslīdot zem –20 vai –25 grādiem, mazāko klašu audzēkņi atbilstoši noteikumiem uz skolu negāja. Tās bija kā nelielas brīvdienas. Skolēni jau, protams, laimīgi, taču diez vai šādi pārrāvumi nāca pa labu mācību procesam.

Protams, pandēmijas ierobežojumu dēļ ieilgušais attālinātais mācību darbs arī nebija īpaši sekmīgs, to atzīst daudzi pedagogi. Šī mācību gada sākumā, kad skolēni atgriezās skolas solos, tapa skaidrs, ka

iepriekšējais gads ir radījis robus zināšanās, kā arī mainījies uzvedību.

Šī situācija man atgādina diskusijas, kas aktīvāk notika tad, kad mūsu dzīvē plaši ienāca internets. Atceros, ka to sauca (un, iespējams, tā saka arī tagad) par miskasti, kas nedod nekādu labumu. Taču patiesībā internets pats par sevi nav ne labs, ne slikts – nozīme ir tam, kā tu to izmanto. Ja tu izmanto, bezjēdzīgi notrullinot savu laiku, tad, protams, nekā laba tur nav, bet, ja izmanto, lai iegūtu vērtīgu informāciju, tad tā taču ir laba iespēja! Līdzīgi ir ar attālināto darbu vai mācībām. Tā ir jauna iespēja, kuru mums jāiemācās izmantot tā, lai tā nestu labumu. Un nevar noliegt, ka tajā ir savi ieguvumi, piemēram, šis pāris dienas laikaapstākļu dēļ nebija jāpārtrauc skolēniem mācības un kādam citam – darbs.

No savas pieredzes žurnālista darbā varu teikt, ka ir bijuši brīži, kad esmu bijusi ļoti pateicīga, ka intervija var notikt Zoom platformā, jo tā mēs varam ātri sasniegt cilvēkus jebkurā Latvijas vietā un arī aiz tās robežām. Lai arī Zoom, visticamāk, nekad nespēs pilnībā aizstāt dzīvas klātienē sarunas, tikšanās tiešraidē ir kas daudz vairāk nekā saruna pa telefonu.

No savas pieredzes žurnālista darbā varu teikt, ka ir bijuši brīži, kad esmu bijusi ļoti pateicīga, ka intervija var notikt Zoom platformā, jo tā mēs varam ātri sasniegt cilvēkus jebkurā Latvijas vietā un arī aiz tās robežām. Lai arī Zoom, visticamāk, nekad nespēs pilnībā aizstāt dzīvas klātienē sarunas, tikšanās tiešraidē ir kas daudz vairāk nekā saruna pa telefonu.

MANUPRĀT

Kad zina viss ciems

Nesen noskatījos Skrundas amatierētra SAAN iestudēto izrādi *Viena tante teica jeb bezbērnu tēvs*. Pati izrādes apmeklēju reti, taču, kad šāda izdevība gadās, tad gandrīz vienmēr to sižets manī raisa kādas pārdomas. Šoreiz izrāde vēstīja par klačām un intrigām mazpilsētās un ciematos. Lai arī tā bija komēdija un ikdienu atainota krietni pārspīlēti un nedaudz satīriski, paralēles ar īsto dzīvi varēja savilkt ļoti viegli. Aizdomājos, kā cilvēki, par kuriem mēs neko līdz šim neesam dzirdējuši, zina par mums pastāstīt tik daudz. Visbiežāk runā tad, ja kāds izdarījis ko sabiedrībā nepieņemamu, skandalozi vai guvis kādus atzinīgus sasniegumus. Šajā izrādē tika runāts par ko nepieņemamu un šokējošu – kāds dzirdējis divu bērnu tēvu sakām, ka viņam bērnu nevar būt. Šī ziņa ceļojusi no mutes mutē, līdz to zinājis viss ciems. Kad tā nonākusī pie paša teicēja, pagājis krietns laiks. Beigās izveidota karte, apzvanot visus mēļotājus un noskaidrojot, kā tad ziņa ceļojusi un kas to visu aizsācis. Iespējams, pielietojot šādu metodi, varam uzzināt, kurš un ko teicis par mums vai citiem, lai noskaidrotu patieso cilvēka seju. Pie tā cilvēka, kur ziņa sākusi mainīties, vēlāk jāpadomā divreiz, ko un kā viņam stāstīt.

Amanda Gustovska

Par pamanīto, novēroto ziņojiet 63350567!

Kurzemnieks

Kuldīgā, 1905. gada ielā 19,
LV-3301

Metiens – 2601.

Galvenā redaktore Daiga Bitiniece – 63350567, redakcija@kurzemnieks.lv.
Žurnālisti: Inta Jansone – 63350568, inta.jansone@kurzemnieks.lv;
Daina Tāfelberga – 63350563, daina.tafelberga@kurzemnieks.lv;
Amanda Gustovska – amanda.gustovska@kurzemnieks.lv;
Kristīne Pabērza – kristine.paberza@kurzemnieks.lv.
Līga Gabrāne – 63350568, liga.gabrane@kurzemnieks.lv.

TRĪS PAR VIENU

Kas jāatceras grūtniecēm un mazu bērnu vecākiem elpceļu infekcijas slimības laikā?

Slimību profilakses un kontroles centrs bija sarīkojis attālinātu tiešraidi, kurā jomas speciālisti informēja par sezonālajiem vīrusiem un skaidroja situāciju saistībā ar respiratori sincitiālo vīrusu (RSV), atgādinot arī par vakcināciju.

VĪRUSIEM VAJAG CILVĒKU

1. Dace Zavadska, asociētā profesore, infektoloģe, BKUS Ģimenes vakcinācijas centra vadītāja, Imunizācijas valsts padomes priekšsēde:

– Nevar nolikt vienā pusē kovīdu un otru RSV, vienam vīrus ir lipīgāks nekā otram. Bērniem RSV ir nopietnāks un lipīgāks nekā kovīds. To parādījusi arī rūpīga analīze par kovīda norisi bērniem dažādās pasaules valstīs. RSV ir bīstams maziem bērniem, sākot no pirmajām piedzimšanas dienām līdz pusgadam. Diemžēl RSV pieaug nepatīkamā ātrumā, izplatības ziņā šis vīruss ir līderis. Taču tas nav vienīgais vīruss, vēl ir arī kovīds un gripa. Piemēram, kombinācijā varbūt gan gripa, gan kovīds.

MĀJĀS JĀBŪT APTIECIŅAI

2. Renāte Snipe, pneimoloģe, pediatre, Bērnu klīniskās universitātes slimnīcas virsārste:

– Svarīgi ir socializēties, bet nevajag aizmirst par sevis pasargāšanu. Ja mājās ir zīdaiņi, īpaši līdz pusgadam, aicinu ģimenes šo sezonu socializēties tikai ārpus telpām. Tā būs drošāk. Un no publisku pasākumu apmeklēšanas vajadzētu atturēties. Aicinu mazuļu vecākus rūpīgi pārdomāt, kā pavadīt brīvo laiku. Ar RSV pastāv iespēja saslimt ne tikai tad, ja ar to inficēts cilvēks uzskauda, bet arī tad, ja slimais aizskāris dažādus priekšmetus. Mājās ir jābūt aptieciņai. Noteikti jābūt arī temperatūru maziem bērniem atbilstošiem bērnu vecumam. Diemžēl slimība bieži vien sākas vēlu vakarā vai naktī, vai brīvdienās, tāpēc būtu labi, ja mājās ir zāles. Jebkurš no mums var saslimt ar vīrusu. Piemēram, gripai pirmajā dienā var būt pat 39 vai 40 grādu temperatūra. Jāskatās, vai cilvēks ir pie samanas, spēj uzņemt šķidrumu, temperatūru pazeminošos līdzekļus. Nav tai jānokrīt līdz 36,6 grādiem, tie var būt arī 37,5. Ja vairākas stundas pēc temperatūras pacēlumiem cilvēks jūtas kaut cik labi, uz slimnīcu nav jābrauc. Mājas vide

SAUDZĒT TOPOŠĀS MĀMIŅAS

3. Vija Veisa, ģinekoloģe, Ģinekologu un dzemdību speciālistu asociācijas prezidente:

– Mēs dzīvojam ziemeļu puslodē, un mums vīrusu sezona ir diezgan gara. Sievietei kādā no grūtniecības periodiem sanāk noķert kādu vīrusu. Tad pirmais jautājums ir, vai tas nekaitēs bērniņam. Ir virkne saslimšanu, kuras var iegūt un kuras var kaitēt, mēs neko tur nevaram darīt. Bet ir saslimšanas, kur mums ir skaidri zināma profilakse, kā sevi pasargāt.

Mammas vakcinācija grūtniecības laikā ir ļoti svarīga. Latvijā vairāk nekā desmit gadus grūtnieču vakcinācija pret gripu rekomendēta kā drošs aizsardzības veids. Par laimi, gripas vīruss neizraisa nekādas ie-

Kovīda laikā bija lokdauns, kad sēdējām katrs savā mājā. Tā sevi pasargājām arī no citiem vīrusiem, tie sabiedrībā izplatījās maz vai neizplatījās nemaz. Tas bija pietiekami ilgs laiks – divi gadi. Tagad atkal sākām satikties, atvērās robežas, un viss nāca atpakaļ ar uzviju. Agrāk vīrusi viens otru nomainīja, tagad tie visi (kovīds, RSV un gripa) cirkulē reizē. Tiem vajag cilvēku šūnas, lai spētu vairoties.

Aizsardzības līdzekļi jau ir zināmi, un no kovīda laika tie nav mainījušies. Vajadzētu atcerēties, ka telpas ir jāvēdina. Tāpat kā kovīda laikā, ieteicams ievērot divu metru distanci un roku mazgāšanu, dezinfekciju. Nevajadzētu lietot auduma dvieļus.

ārstē daudz labāk. Tomēr ar ģimenes ārstu jāsažinās. Ja to nevar, ir pieejams ģimenes ārstu konsultatīvais tālrunis. Nevajadzētu krist panikā, jābūt mierīgiem.

Slimību profilakses un kontroles centrs izsludinājis gripas epidēmiju. Bērnu slimnīcā mazajiem ir būtiska tuvinieku klātbūtne. Bērns var būt kopā ar mammu, bet pārējos apmeklētājus ierobežojam. Ja saslimstība augs, domāsim.

Aicinu cilvēkiem būt atbildīgiem un tad, ja parādās saslimšanas simptomi, palikt mājās. Ja tomēr kaut kur ir jādodas, uzlieciet masku, lai pasargātu citus. Daļai sabiedrības, izdzirdot, ka jāliek maska, ir pretestība. Te vajadzētu atcerēties, ka esam atbildīgi viens par otru. Jo stiprāks organisms, jo vairāk spēj pretoties vīrusiem. Ja cilvēks ir stresā, viņš saslimst ātrāk. Spēju pretoties veicina arī veselīgs uzturs. Ingvers, medus un ķiploks dos savu artavu, bet nevajadzētu iedomāties, ka to lietošanai būs milzīga aizsargspēja. Jādama arī par veselīgu miegu, fiziskām aktivitātēm svaigā gaisā un rūdīšanās. Pievērsiet uzmanību, kā ģērbjat savus bērnus. Bērnu dārzā, ejot laukā, būtu labi uzvilkt vēja un ūdens necauraidīgu kombinezonu.

dzimtas anomālijas bērniņam, bet mammas smagā slimības gaita gan var būt saistīta ar to, ka bērns dzimst priekšlaicīgi ar visām no tā izrietošajām sekām un sastopas ar grūtībām vēlāk.

Pēdējo gadu secinājumi pandēmijas laikā – kovīds grūtniecēm norit smagāk. Novērots, ka var būt priekšlaicīgas dzemdības, ka grūtniecības laikā bērniņš aiziet bojā vai ir citi sarežģījumi. Svarīgi ir novērst riskus – ja to var izdarīt vakcinējoties, tad noteikti tas ir jāizmanto. Bieži lēmumi par vakcināciju tiek pieņemti kopīgi ģimenē. Ieteicams to darīt ne tikai grūtniecei, bet arī pārējiem ģimenes locekļiem, tā radot drošu vidi topošajai māmiņai.

Inta Jansone

Literārā redaktore Dina Poriņa – 63350568, dina.porina@kurzemnieks.lv.

Maketētājas: Laila Liepiņa – 63350568, laila.liepina@kurzemnieks.lv,

Inese Slūka – 63350563, reklama@kurzemnieks.lv.

Reklāmas nodaļa – 63324881, sludinajumi@kurzemnieks.lv.

Izdevējs – SIA Jaunais kurzemnieks. Reģ. nr. 1400. Iznāk otrdienās un piektdienās.

Pārpublicējot atsauc uz Kurzemnieku obligāto.

Iespiests SIA Poligrāfijas grupa „Mūkusalā” Rīgā, Mūkusalas ielā 15a.

SKAIDRO SPECIĀLISTS

Turpinās sniegt atbalstu jaunajiem uzņēmējiem

Līga Raituma, Latvijas Investīciju un attīstības aģentūras (LIAA) Kuldīgas Biznesa inkubatora vadītāja

LIAA Kuldīgas biznesa inkubators ir viens no 12 inkubatoriem Latvijā, kura mērķis ir atbalstīt jaunus biznesa ideju autorus un uzņēmumus, kas nav vecāki par trim gadiem. Inkubators darbojas Kuldīgas un Talsu novadā. Šobrīd inkubācijas programmā atbalstu saņem 28 komersanti un 27 biznesa ideju autori. Kopienā ir ap 200 biedru.

Pirmsinkubācija ir sešu mēnešu programma, tajā biznesa ideju autori neatkarīgi no biznesa idejas attīstības stadijas var notestēt tās dzīvotspēju. Pirmsinkubācijas skolā tiek apskatītas galvenās ar uzņēmējdarbību saistītās tēmas (produkta/pakalpojuma nedefinēšana, mērķa klients/tirgus u.c.), kas dod izpratni par procesiem biznesā. Noslēdzoties pirmsinkubācijas skolai, biznesa ideju autori turpina attīstīt savu ideju, nodibinot uzņēmumus, izmantojot arī citus biznesa atbalstus (*Altum*, *LEADER*, *LAD*, pašvaldību grantus).

Visos LIAA biznesa inkubatoros pieejama vienlīdz kvalitatīva inku-

bācijas vide, tajā skaitā koprades telpa jeb *open office*, kur biznesa inkubatora dalībnieki var gan strādāt, tikties ar klientiem un sadarbības partneriem, gan izmantot biroja aprīkojumu (printeri, skeneri u.c.). Dalībnieki var apmeklēt seminārus un pasākumus un saņemt stratēģiskās konsultācijas no nozares ekspertiem. Inkubācijas atbalsta programmā uzņēmumiem pieejams līdzfinansējums – 50% pakalpojumu, iekārtu un aprīkojuma iegādei un 30% izejmateriālu iegādei. Atbalsta mērķis ir veicināt uzņēmuma un/vai tā produktu attīstību un pārdošanu.

Inkubatoram ir veiksmīga sadarbība ar *Altum* un vietējo rīcības grupu *Daršim paši*. Lai īstenotu *LEADER* projektus, to īstenotājiem bieži vien ir vajadzīgs arī finansējums no savas puses, šajā situācijā pieslēdzas *Altum*. Savukārt inkubators bez finansiāla atbalsta sniedz arī zināšanas un pieredzi, kas iegūto finansējumu ļauj izlietot gudrāk. Bieži vien jaunie dalībnieki pie mums nonākuši, pateicoties *Altum* un *Daršim paši!* ieteikumiem. Mēs mudinām komersantus izmantot visas pieejamās atbalsta iespējas, it īpaši, ja tās ir kombinējamās ar inkubatora sniegto atbalstu. Apvienojoties mums visiem trim, ir skaidrāks priekšstats par to, kas notiek kādā no nozarēm novadā, reģionā, par attiecīgajiem uzņēmumiem. Caurskatāmība mums katram individuāli un kopā palīdz darbā ar uzņēmumiem. Tas daudz ātrāk un precīzāk palīdz pieņemt atbilstošus lēmumus.

Sadarbībā ar Kuldīgas novada pašvaldību turpinām pirms pāris gadiem aizsāktu kādas noteiktas nozares uzņēmēju pieredzes stāstu pēcpusdienu *Biznesa anatomija*, kuru organizējam divas reizes gadā. Pasākuma ideja ir

savest kopā jaunus un pieredzējušos vienas nozares uzņēmējus no visa novada. Šī gada pavasara tēma bija *Tekstils*, bet rudens tēma – *Viesmīlība un tūrisms*. Liels paldies visiem, kuri ir gatavi dalīties! Pavasarī tos noteikti turpināsim! Pasākumi ir publiski un pieejami ikvienam interesentam. Pašvaldība ir izveidojusi Biznesa inkubatora konsultatīvo komisiju, kuras dalībnieki ir uzņēmēji ar ilggadēju pieredzi un divas reizes gadā izvērtē komersantu mērķus, progresu un sniedz konsultācijas un ieteikumus jaunajiem komersantiem. Pēdējos gados vērojama tendence, ka uz Kuldīgu pārceļas uzņēmumi no citiem reģioniem. Galvenais iemesls, ko komersanti min, ir sakārtota pilsēta, infrastruktūra, izglītības, kultūras un sporta iespējas, attālumi. Pēdējos 20 gadus pašvaldība ir radījusi ļoti labvēlīgu vidi, lai šeit cilvēki vēlētos dzīvot un strādāt.

Biznesa ideju autorus aicinām pieteikties pirmsinkubācijas atbalsta programmai, kas ilgst sešus mēnešus neatkarīgi no sagatavotības pakāpes. Dalība pirmsinkubācijā ir bez maksas, vienīgais, kas nepieciešams, ir brīvais laiks un vēlme darīt. Pirmsinkubācijā jāaizpilda un jāparaksta pieteikuma veidlapa un līgums. Šajā projektā pavasarī noslēdzās jaunu dalībnieku uzņemšana inkubācijā. Nākamā uzņemšana plānota 2023. gada beigās/2024. gada sākumā. Lai laicīgi sagatavotos pavasara uzņemšanai pirmsinkubācijā, kā arī saņemtu informāciju par citām LIAA atbalsta programmām, aicinām ikvienu interesentu uz individuālu konsultāciju Kuldīgā, Kalpaka ielā 4. Pieteikšanās: Kuldīgā (tāl. 62400905, kuldiga@liaa.gov.lv) vai Talsos (tāl. 62400904, talsi@liaa.gov.lv).

LASĪTĀJS NEAPMIERINĀTS

Aizstumj sniegu priekšā ceļam

Grantskalnu mājas iedzīvotājs sūdzējās redakcijai par greideri, kurš pagājušajā nedēļā no sniega attīrīja P112 autoceļu Kuldīga–Aizpute–Līči. Pēc veiktajiem darbiem sniegs bija sastumts priekšā ceļam, kas ved uz viņa mājām un krustojas ar autoceļu.

Kungs pats ar savām rokām bija iztīrījis ceļu no mājām līdz krustojumam ar autoceļu. Šādu rīcību viņš uzskata par bezkaunīgu un norāda, ka uzturētājam jāattīra šis ceļš 13 metru garumā no ass līnijas, nevis tam priekšā jāaizstumj sniegs. Bet tas darīts netiek. Par šo katru gadu esot jāstrīdas ar ceļu uzturētāju. VSIA *Latvijas Valsts ceļi* nākamajā dienā pēc sūdzības saņemšanas atbildēja *Kurzemniekam*, ka nobrauktuve no reģionālā autoceļa uz mājām *Grantskalni* 15. decembrī ir attīrīta no sniega un sniega vaļņa tur vairs nav.

Kristīne Pabērza

PĒC PUBLICĒTĀ

Var būtēt uz savas zemes

Pēc raksta *Kā Kuldīgā tiek atbalstīta privāto māju būvniecība* Kuldīgas novada domes nekustamo īpašumu nodaļas vadītājs Klāvs Svilpe atsūtīja skaidrojumu, ka, izsoles sākumcena zemes gabalam netiek noteikta pēc kadastrālās vērtības.

Atsavinot vai iznomājot, īpašums tiek novērtēts ar sertificēta vērtētāja palīdzību, kurš sagatavo vērtējumu. Speciālists piebilst, ka ar 2017. gada 1. janvāri, kad stājās spēkā apbūves tiesības, nomas līgums vairs nepieļauj būtēt būves (tai skaitā dzīvojamās ēkas) uz citai personai piederošas zemes. Dzīvojamo māju var būtēt tikai īpašnieks uz savas zemes. Savukārt apbūves tiesības ir paredzētas tikai nedzīvojamo ēku vai inženierbūvju būvniecībai. Kā piemērs tiek minēta plānotā lielveikala būvniecība Aizputes ielā 7.

Daina Tafelberga

LASĪTĀJS VAICĀ

Caur dubļiem uz kultūru

Vairāki lasītāji, kuri apmeklēja koncertzālī *Klavins Piano*, sarūgtināti par ceļa stāvokli, jo, dodoties uz koncertu, jābrien cauri dubļiem.

Kaļķu ielas kvartāla pārstāvis Roberts Jansons skaidro: „Ziemā nekādus remontdarbus nesāksim. Šogad lielāka uzmanība tika pievērsta vidējai ēkai, un tā tika iekapsulēta. Pašlaik tur notiek darbi, lai nākamgad ēku varētu labiekārtot. Kaļķu ielas kvartāls ir privāta teritorija, un visu darbu finansējums ir no uzņēmumiem, kuri atrodas kvartālā. Nebija plānots, ka *Klavins Piano* norisināsies koncerti, tādēļ vajadzība pēc ceļa uzlabošanas nedaudz pārsteidza, bet remontdarbi nākamgad ir ielānāti.”

Laura Vilerte

AKTUĀLAIS JAUTĀJUMS

Vai biezā sniega sega ļoti sarežģī jūsu ikdienu?

Benita Pujāte, pensionāre:

– Es tīru sniegu gan pagalmā, gan uz ietves, kas ved gar mūsu māju, jo redzu, ka cilvēkiem ir grūti pa to pārvietoties. Viens onkulītis, kurš gāja ar spieķīti, uz ietves te nokrita. Paldies Dievam, citi cilvēki arī te bija un palīdzēja viņam piecelties. Atceros, ka agrāk bija tā, ka pa priekšu brauca mašīna, kas stumj sniegu, un aiz tās – mašīna, kas to savāc. Tagad tā nav, un tā ir nolaidība. Starp ielas braucamo daļu un ietvi ir milzīgs valnis. Komunālo pakalpojumu vīri ar grūtībām tiek klāt pie atkritumu konteineriem. Cik varu, tik tīru sniegu, lai arī manā vecumā – 85 gados – tas nebūt nav viegli.

Antra, kuldīdzniece:

– Jātīra daudz sniega. Dzīvoju privātmājā Pārventā. Sasnidzis ir ļoti daudz – kā jau tas ziņās izskanēja, Kuldīgā ir visbiezākā sniega sega Latvijā. Pilsētas centrā ielas līdzinās bobsleja kamanīņu trasēm. Principā pa braucamo daļu paralēli var pārvietoties tikai viena mašīna, jo pilsētas plānojums ir tāds, ka ielas ir ļoti šauras. Samainīties var tikai tad, ja autovadītāji ir draudzīgi un palaiž viens otru. Tikko braucām uz centru, un tas bija patiešām interesanti. Slidens arī ir, bet ziema jau ir ziema. Un labi, ka sniegs ir decembrī, nevis jūnijā. Par to ir jāpriecājas. Kad tad vēl mēs sniegu izbaudīsim!

Nadja, Zlēku pagasta iedzīvotāja:

– Protams, ka nav viegli, ka ir tik daudz sniega. Mūsu mājās Zlēku pagastā sniega tīrīšana prasa ļoti daudz darba. Taču ceļi pagastā ir notīrīti, traktors brauc katru dienu. Uz Kuldīgu atbraucām ar mašīnu, un, lai atrastu vietu, kur to nolikt, nācās mest trīs apļus pa centru. Tā kā autostāvvietas ne visur tiek tīrītas, ir grūti atrast vietu, kur novietot mašīnu. Grūti ir, ka sasnieg tik daudz sniega, bet ko darīt, jāsadzīvo! Ir jau arī pozitīvais tajā – biezā sniega sega, it sevišķi mežos, izskatās ļoti skaisti, prieks skatīties.

Emma, studente no Korsikas:

– Sniegs – man tas ir kaut kas jauns! Esmu no Francijai piederošās Korsikas salas. Mums sniegs nav nekas tāds, pie kā mēs būtu pieraduši. Taču man patīk to šeit piedzīvot. Nosalusi neesmu, jo ir piemērots apģērbs. Tikko atbraucām no Rīgas. Ceļš bija labs, un mans draugs, kurš sēdēja pie mašīnas stūres, sacīja, ka nekādu īpašu problēmu atbraukt nebija.

Anna, kuldīdzniece:

– Sniegs man īpaši nekādas problēmas nesagādā. Dzīvoju pašvaldības dzīvoklī, sētā sniega bija sasnidzis daudz – lai tiktu laukā, bija jānotīra taciņas. Taču sniegs – tas ir skaisti! Galvenais ir tas, lai cilvēki var nokļūt tur, kur viņiem jāiet vai jābrauc. Man pašai šajā laikā nav bijis nepieciešams daudz staigāt. Galvenā – Liepājas – iela ir notīrīta, un varu teikt, ka viss ir kārtībā.

Kaspars, kuldīdznieks:

– Sniegs sagādā diezgan daudz problēmu. Sasnidzis tik ļoti daudz, tāpēc nākas daudz tīrīt. Vairāk tā problēma ir darbā, kur jātīra pagalmi. Ņēmu rokās lāpstu un tīrīju. Taču vienlaikus tas, ka ziemā varam izbaudīt sniegu, ir skaisti. Īstas ziemas jau pie mums ir reti.

Līga Gabrāne
Lauras Vilertes foto

ES ZIŅAS

PĒDĒJAIS MAKSĀJUMS NO PROGRAMMAS SURE

Eiropas Komisija deviņām valstīm izmaksājusi vairāk nekā 6,5 miljardus eiro, un tas ir pēdējais darījums no atbalsta rīka Sure Covid-19 pandēmijas skarto darbavietu un ienākumu aizsardzībai. Tikš finansēti iepriekšējie izdevumi par rīcību, kas ieviesta, lai novērstu šīs krīzes smago sociālekonomisko ietekmi. Tie palīdzēs segt izmaksas saīsināta darbalaika finansēšanai u.tml., tostarp pašnodarbinātajiem, kā arī dažiem veselības pasākumiem. Latvija tagad saņēmusi 167 miljonus eiro (pavisam 472 miljonus).

MAZĀKAIS NODOKLIS STARPTAUTISKIEM UZŅĒMUMIEM

Lai veicinātu taisnīgāku nodokļu maksāšanu, ES Padome vienprātīgi noteikusi minimālo efektīvo nodokli (15%) lielām starptautisku uzņēmumu grupām un lielām vietējām grupām, kuru ieņēmumi gadā pārsniedz 750 miljonus eiro. Noteikumi attieksies arī uz tiem, kam ES valstī atrodas tikai mātes uzņēmums vai meitas uzņēmums. Tas nozīmē: arī tad, ja mātes uzņēmums atrodas kādā zemu nodokļu valstī, meitas uzņēmumam būs likme pēc noteikumiem. Par minimālajiem 15% vienojušās 137 pasaules valstis.

ATBALSTS UKRAINAI TURPINĀS

ES apstiprinājusi devīto sankciju paketi, kas vērsta pret Krieviju un ietver ap 200 cilvēku un iestāžu, vairākas bankas, TV kanālus un daļu kalnrūpniecības. Ieviesti arī jauni ierobežojumi moderno tehnoloģiju nodošanai. Tāpat Eiropas Parlaments atbalstījis 18 miljardu aizdevumu Ukrainai, kas paredzēts slimnīcām un skolām, mājokļu nodrošināšanai, kā arī valsts ekonomiskajai stabilitātei un atjaunotnei. Kā liecina *Eiropabarometra* jaunākā aptauja (no 12. oktobra līdz 7. novembrim), 74% ES iedzīvotāju atbalsta kopējo palīdzību Ukrainai pēc Krievijas iebrukuma. Visvairāk – Zviedrijā (97%), Latvijā tie ir 80% cilvēku.

DARBNĪCA AR MĀKSLĪGO INTELEKTU

Otrdien, 27. decembrī, 15.00 informācijas tīkla *Europe Direct* Kuldīgas birojs kopā ar Kuldīgas Digitālo inovāciju centru aicina uz radošu pēcpusdienu svētku noskaņās. Paredzēta saruna ar Latvijas Universitātes Mākslīgā intelekta laboratorijas vadītāju, mūsu novadnieku Normundu Grūzīti, kurš pastāstīs par mākslīgā intelekta iespējām. Kopā varēs izveidot elektroniskas Jaungada apsveikumu kartītes.

Informāciju sagatavojis
Europe Direct Kuldīgas birojs

Mazajiem dāvā drosmi

Zemessardzes 4. Kurzemes brigādes 45. kaujas nodrošinājuma bataljons bija pirmais, kas atsaucās Kuldīgas slimnīcas aicinājumam ziedot bērnu nodaļas *Drosmes kastei*.

Tajā ir dažādas lietas, ko mazie pacienti saņem kā dāvanīņu – pārsteigumu, kas palīdz mazināt nepatīkamās sajūtas no medicīniskām procedūrām un skumjas, esot projām no ierastās mājas vides. Aicinājumu pamazām izsīkstošo *Drosmes kastes* saturu papildināt sociālajā tīklā *Facebook* pamanījusi kaprāle Laura Pētersone. Viņai šķitīs, ka tas būtu patiešām labs darbs – mazos pacientus iepriecināt. Arī citi zemessargi un profesionālā dienesta karavīri pirms tam izteikuši domu, ka Ziemassvētkos labprāt piedalītos labdarības akcijā, kurā atbalstu saņemtu tieši bērni. Tā arī nolemts, ka bataljons palīdzēs papildīt bērnu nodaļas *Drosmes kastei*. Atsaucība bijusi ļoti liela: 12 stundās saziēti 500 eiro, bet visas akcijas laikā – 880 eiro. Tad zemessargi, konsultējoties ar slimnīcu, iegādājās mazajiem rotaļlietas, krāsošanas piederumus, kancelejas u.c. preces, kas satilpa aptuveni desmit kartona kastēs.

Par atsaucību ikvienam ir pateicīgs slimnīcas galvenais ārsts Edgars Siliņš un bērnu nodaļas kolektīvs: „Visi vecāki zina, cik reizēm ir grūti bērniem veikt procedūras un izmeklējumus. *Drosmes kaste* palīdz

Kuldīgas slimnīcā zemessargi nogādāja aptuveni desmit kastes ar rotaļlietām, krāsošanas piederumiem un citām lietām, kas palīdz mazajiem pacientiem pavadīt brīvo laiku.

sarunāt ar medicīnas personālu sadarboties un procedūru pārciest mierīgāk. Līdz ar to nepatīkamais brīdis norit ātrāk un dūriens ir nesāpīgāks. Būtībā jūs bērniem tā samazināt sāpes.”

Atsaukušies arī citi ziedotāji. To vidū ir sporta skolas bērnu basketbola komanda, Vār-

mes pamatskolas 2. un 3. klase, SIA *Ieroči* no Talsiem, Kuldīgas *Rimi* kolektīvs, Kuldīgas Centra vidusskolas 2., 9.b un 12. klase, V.Plūdoņa Kuldīgas vidusskolas 2.b un 2.c klase, I.Zeberīņa Kuldīgas pamatskolas ansamblis *Kuldīgas liesmiņas*, Nīkrāces pamatskola u.c.

Savukārt bērnu un jauniešu centra ansamblis *Putas un putiņas* aicina uz koncertu 23. decembrī 18.00 Sv.Katrīnas baznīcā, un arī tajā varēs ziedot slimnīcas bērnu nodaļai.

Līga Gabrāne
Kuldīgas slimnīcas
arhīva foto

NO KĀRTĪBAS SARGĀTĀJU IKDIENAS

Bērni bēg no mājām, putenis rada grūtības

Stāsta Kuldīgas novada pašvaldības policijas priekšnieka vietnieka pienākumu izpildītāja Ineta Meiere.

12. decembris. Kuldīdznieks lūdz palīdzēt sievismātei, kura netiek mājoklī, jo nevar atslēgt koda kastīti, kurā atrodas atslēga. Sievietei pazudis 89 gadus vecais tēvs, kurš ar lauztu roku izgājis no mājas, nevienam nesakot, taču maršrutā Ventspils–Kuldīga–Skrunda norādītajā autobusā viņš nebrauc. Videokamerās redzam, ka Rātslaukumā pārtikas ziedošanu kastī vīrietis iztukšo vairākas reizes: aizrādām, ka tā ir nekaunība. Vatsapā saņemam foto, ka pie Skrundas vidusskolas meitenes smēķē, pārkāpējas sameklējam un izskaidrojam likumu. Vakarā ierodas mamma, kuras piecpadsmitgadīgais dēls aizmucis un, iespējams, aizbraucis uz Tukumu. Sazināties ar kolēģiem, viņi sāk meklēšanu. Pirms pusnakts Ventspils ielā izkritis siena rullis. *Kuldīgas komunālajiem pakalpojumiem* tobrīd nav tehnikas, un patruļa rullis nostumj malā.

13. decembris. Skrundā, Saldu ielā, *BMV* vadītājs tīšām

izraisa sānslīdi – agresīvo braucēju aizturam. Uz Rīgas šosejas netālu no Rudbārziem no grāvja tiek vilkts kravas auto, bet satiksmi regulēt nevajag. Kuldīgā, Dzintaru ielā pie *Mego*, nevar pievest preces, jo traucē tur atstātā automašīna. Īpašnieks ātri uzrodas un vietu atbrīvo. Sieviete ziņo, ka aizbēgusi audžumeita, sazināties ar bāriņtiesu un Valsts policiju, sākam meklēt. Aizbēgušo atrodam ap desmitiem vakarā, kad saņemam ziņu, ka pa Kabiles ceļu 7 km no Kuldīgas iet meitene laika apstākļiem neatbilstošā apģērbā. Viņa nevar savu rīcību izskaidrot. Nododam meiteni bāriņtiesai un audžuģimenei. Snēpelē sūdzas par konfliktu kaimiņos alkohola lietošanas laikā. Kad ierodas patruļa, ģimenē viss mierīgi, vecāki piedzērušies neizskatās, viņu nepilngadīgajai meitai sūdzību nav.

14. decembris. Kabilē klist suņi – īpašniekam aizrādām, viņš sola tos pieskatīt. Kuldīgā pa Mucenieku ielas vidū streiņojo piedzēries vīrietis, konstatētas 2,76 promiles, vedam uz mājām Kabilē un rakstām soda lēmumu.

15. decembris. Naktī Priedainē vairākdzīvokļu mājas kāpņu

telpā ārdās iereibis vīrietis, viņš izsitis logu. Tur jau strādā Valsts policija (VP), dodamies palīdzēt. No Pilsētas laukuma un veikala *Citro* Mucenieku ielā regulējam satiksmi līdz degvielas uzpildes stacijai *Neste*, kur sastrēgumu radījusi zemās cenas akcija. Reidā Kuldīgas Mākslas un humanitāro zinību vidusskolas ballē kultūras centrā pieķeram trīs nepilngadīgos, kuri lietojuši alkoholu. Kabilē kaimiņam traucē divi vīrieši, kas blakus dzīvoklī skaļi sarunājas. Citādi viss mierīgi, tāpēc izbraukumam nav pamata.

16. decembris. Liepu ielas iedzīvotājs neapmierināts, ka kaimiņš sniegu met viņa sētā. Apvainotais skaidro, ka tā gluži nav – tūrot nejauši kāda pika trāpījies uz robežas. Piltenes ielā sodām divus vīriešus, kuri iedzer. Ventspils ielā sniegā guļ mums jau zināms cilvēks. Viņu pārbauda mediķi, bet palīdzība nav vajadzīga. Atkal vedam uz izolatoru pārnakšnot. Pa Gaismas ielu ar grūtībām iet cits vīrietis, konstatējam vairāk nekā trīs promiles alkohola un vedam uz mājām.

17. decembris. Upīškalnā ir aizdomas, ka nekurinātajā mājā

nosalis vīrietis, kurš kaimiņiem teicies, ka vēlas nomirt. Vairākas dienas gaisma logos deg, bet saimnieks nav redzēts. Durvis neviens neatver, izsaucam mediķus un glābēju brigādi, taču telpās neviens nav. Mums sūdzas par suni, kas regulāri izskrien no sētas uz Basu ceļu un traucē satiksmi. Saimnieku brīdinām. No Liepājas ielas izolatorā nogādājam dzērāju, kurš pats pāiet nevar.

18. decembris. Kautiņš pie *Klondaikas* – palīdzam VP izpētīt videonovērošanas materiālus. Stīpri piedzēries vīrietis streiņojo pie Melnās kolka – vairākkārt sodīts, biežs izolatora viesis, kuram pastāvīgas dzīvesvietas nav. Skrundas ielā uztraukusies sieviete, kurai bijušais draugs atkārtoti draud. Viņai jāvēršas VP.

Nedēļas laikā Kuldīgā un Skrundā konstatēti apstāšanās pārkāpumi, dažviet auto traucē ielu tehnikai, dažiem vadītājiem jāpalīdz izbraukt ieputinātās automašīnas. Saņemti ziņojumi par nobrauktiem meža ziņojumiem uz ceļa, netīrītām ietvēm un jumtiem.

Pierakstījusi
Daina Tafelberga

Lai mežs paliktu vietējo rokās

Ir simtiem uzņēmumu, kas piedāvā mežu nocirst, bet cik to piedāvā apsaimniekot? Kooperatīvs ir viens no risinājumiem, lai meži saglabātos Latvijas iedzīvotāju īpašumā.

KOPĪGS MĒRKIS

Kooperatīvos iesaistās ļoti dažādi meža īpašnieki – gan pieredzējuši, gan bez pieredzes, piemēram, cilvēki, kuri mežu ir mantojuši no saviem vecākiem. „Iemesli, kāpēc vairumā gadījumu cilvēki iesaistās kooperatīvā, ir līdzīgi – nav laika mežu apsaimniekot, pašiem trūkst pieredzes un zināšanu, kā arī ir vēlme apsaimniekot savus īpašumus ilgtspējīgi. Protams, iemesls ir arī finansiāls ieguvums, kopīgi apsaimniekojot mežus. Tie ir cilvēki ar atšķirīgu pieredzi un zināšanām, taču ar kopīgu mērķi – mežu nepārdot, bet apsaimniekot. Šis ir ļoti svarīgs aspekts, ko arī mēs vienmēr uzsveram, jo ilgtermiņā ieguvums no meža apsaimniekošanas būs lielāks,” stāsta MPKS *Mežsaimnieks* valdes priekšsēdētājs Māris Dreija. Pašlaik darbojas simtiem uzņēmumu, kas piedāvā mežu nocirst, bet rodas jautājums, cik to piedāvā apsaimniekot? Kad ir veikta mežizstrāde, nepieciešams mežu atjaunot, taču daudzi privātie mežu īpašnieki nezina, kā to darīt – kā gatavot augsnī, kur ņemt stādus, kad un kāpēc jāveic jaunaudžu kopšana, kas to visu var izdarīt un kādas ir izmaksas. Un šajā situācijā bieži tiek pieņemts lēmums īpašumu pārdot. Pēc tam to nereti iegādājas dažādi pārpircēji vai starpnieki, kuri izsaimnieko mežu pilnībā, domājot tikai par maksimālu peļņu pēc iespējas īsākā laika periodā. Kooperatīvam ir diametrāli pretējs mērķis – izmantojot gadu desmitiem krātās meža pētnieku zināšanas un pieredzi, ilgtspējīgi mežu apsaimniekot un veidot veselīgu un kvalitatīvu mežu, nodrošināt pilnu apsaimniekošanas ciklu, sākot no stādīšanas un beidzot ar mežizstrādi. Tas nodrošina maksimālu labumu meža īpašniekam, un meži paliek Latvijas iedzīvotāju īpašumā, uzsver M.Dreija.

LAI SAIMNIEKOTU EFEKTĪVĀK

Zemkopības ministrijas (ZM) Meža departamenta meža nozares stratēģijas un atbalsta nodaļas vadītāja vietniece Ilze Silamiķe stāsta, ka ministrija pašlaik nav veikusi analīzi, cik daudz meža īpašumu ir Latvijas pilsoņu rokās. Daļa meža īpašumu pieder ārvalstniekiem, bet lielākā daļa tomēr atrodas vietējo meža īpašnieku rokās. Arī gadījumā, ja īpašums vairs nepieder Latvijas pilsoņiem, tā apsaimniekošanā tomēr tiek iesaistīti vietējie darbinieki. Parasti ārvalsts investors meža īpašumu pērk ar domu to attīstīt, lai gūtu peļņu, nevis turētu dīkā, kas ne vienmēr notiek vietējo īpašnieku privātpašumā, jo tam nepietiek spēka, zināšanu un varēšanas. Līdz šim tie, kas Latvijā iegādājušies īpašumu, to apsaimniekošanu veikuši ļoti cienjami.

Tomēr mums ir būtiski kopīgi panākt, lai arī vietējie meža īpašnieki izprot meža vērtību un nodrošina kvalitatīvu meža apsaimniekošanu ilgtermiņā. Kooperācija var palīdzēt šo mērķi sasniegt.

Vai kooperācija varētu būt labs instruments, lai meži saglabātos vietējo meža īpašnieku rokās? „Ceram, ka cilvēkam, kurš nav aktīvs meža apsaimniekošanā, iestājoties kooperatīvā, notiek pavērsiens un ar kooperatīva palīdzību saimniekošana top aktīvāka, kvalitatīvāka un mērķtiecīgāka. Meža nozarē uz īpašumu konsolidāciju neskatāmies kā uz bubuli, bet veidu, kā meža zemes tiktu apsaimniekotas efektīvāk. Turklāt konsolidācijā lielākajā daļā gadījumu piedalās vietēja kapitāla uzņēmēji. Kooperācija būtu veids, kā, nepārdodot savu īpašumu, saimniekam būtu iespēja apsaimniekot savu mežu labāk, gūstot labumu arī sev. Tā ir arī iespēja attīstīt savu īpašumu un gūt papildu ieņēmumus,” skaidro I.Silamiķe.

Vai jāaug kooperatīvu skaitam? Tas esot labs jautājums, vai jāaug kooperatīvu skaitam vai dalībnieku skaitam kooperatīvos. Kad kooperatīvi vēl tikai veidojušies, šķita, ka tas notiks pa reģioniem – cik novadu, tik meža īpašnieku kooperatīvu. Bet dzīve darījusi savu, un pašlaik kooperatīviem ir biedri visā Latvijā. Līdz ar to nav pamata teikt, ka mums vajag piecus kooperatīvus – katram reģionam savu, saka I.Silamiķe. Tagad reāli darbojas trīs meža īpašnieku kooperatīvi un vairāk pat nesot vajadzīgi. „Galvenais, lai mazāk aktīvie meža īpašnieki iestājas kooperatīvos un darbojas. Ir jāaudzē esošo kooperatīvu biedru skaits,” uzskata ZM pārstāve. Kā piemēru viņa min gaudkopības nozari, kur

izveidota stipra kooperācija. Lai runātu par skandināvu modeļa ieviešanu, kooperatīvu biedru skaitam gan jābūt lielākam. „Skandināvijas valstīs ir maz meža īpašnieku, kuri nedarbojas kooperatīvos, savukārt pie mums situācija ir pretēja. No aptuveni 100 tūkstošiem meža īpašnieku pat desmitā daļa nav kooperatīvos, līdz ar to vēl ir lielas iespējas izaugsmei,” uzsver I.Silamiķe. Tiesa, ne vienmēr saimnieki domā par nākotnes perspektīvu, lai savu mežu apsaimniekotu ilgtspējīgi. Īpaši pašreizējā ģeopolitiskajā situācijā cilvēki vairāk vērsti uz īstermiņa risinājumiem. Lai situāciju mainītu, ZM sadarbībā ar Latvijas Lauksaimniecības kooperatīvu asociāciju un Latvijas Meža īpašnieku biedrību (LMĪB) cenšas izglītēt meža īpašniekus, rīkojot seminārus un apmācības.

SVARĪGAS IR ZINĀŠANAS

Mūsdienās meža īpašumu apsaimniekošanas iespējas ģimenēm ir krietni vien lielākas nekā pirms desmit gadiem, uzsver LMĪB vadītājs Arnis Muižnieks. Kooperācija attīstās, un tas dod labu iespēju meža īpašniekiem iesaistīties šajā kustībā un apsaimniekot savus īpašumus. Lai arī visā Latvijā darbojas tikai pāris meža īpašnieku kooperatīvu, LMĪB vadītājs neredz šķēršļus, lai tas turpinātu izaugsmi un papildinātu savas rindas ar jauniem dalībniekiem. Tiesa, nebūtu slikti, ja pieaugtu konkurence un veidotos vēl kāds jauns kooperatīvs, jo „konkurence palīdz domāt, kā labāk saimniekot”.

A.Muižnieks domā, ka pietrūkst informācijas par kooperācijas ieguvumiem. Lai gan padomju laiki jau sen beigušies, vecākā paaudze

tos labi atceras, un, iespējams, tas ir iemesls, kāpēc nav vēlmes kopīgi saimniekot. Jāņem vērā arī tas, ka aizvadītajos gados nodibinājušies daudzi uzņēmumi, kas piedāvā meža apsaimniekošanas pakalpojumus saviem klientiem. „Lai savs īpašums nav jāpārdod, tā apsaimniekošanu var uzticēt arī kādam uzņēmumam, bet tādā gadījumā lēmumu pieņems šis uzņēmums. Taču, iestājoties kooperatīvā, lēmumu kopsapulcē pieņems pats īpašnieks,” skaidro A.Muižnieks. Vēl viena iespēja – mācīties un iegūt jaunas zināšanas. Ja salīdzina ar deviņdesmitajiem gadiem, daudzu meža īpašnieku zināšanas par labu mežsaimniecības praksi un meža vērtību ir tikai augušas. Tiesa, arī pašlaik nereti ir grūti pašiem apsaimniekot mežu, kā arī sameklēt nepieciešamos pakalpojumus. Muižnieks vērš uzmanību, ka LMĪB savā mājaslapā piedāvā nozarē atzītu speciālistu tiešsaistes seminārus, video lekcijas un vebinārus, kuru laikā visi interesenti var apgūt nepieciešamās zināšanas gan par meža apsaimniekošanu, gan citiem aktuāliem jautājumiem. Plašākas zināšanas un daudzveidīgāka informācija par kooperācijas labumiem ļautu pašiem meža īpašniekiem pieņemt svarīgus lēmumus savu mežu apsaimniekošanā, skaidro A.Muižnieks. Kooperācijas priekšrocība – tā ļauj koncentrēt saražotās produkcijas apjomu, iegūstot piemaksas par pārdoto koksni, kas nav iespējams katram individuālam saimniekam.

SKANDINĀVU PIEMĒRS

Meža īpašniekam vajadzīgs partneris, kam viņš var uzticēties, uzskata biedrības *Meža īpašnieku*

kooperācijas atbalsta centrs valdes priekšsēdētājs, lielākā meža īpašnieku kooperatīva *Mežsaimnieks* dibinātājs Grigorijs Rozentāls. „Meža īpašniekam uzticība vajadzīga, lai viņš zinātu, ka saņems godīgu samaksu par kokmateriāliem vai tiks pie stādiem, ja būs tāda vajadzība,” viņš stāsta. G.Rozentāls atzīst, ka ļoti svarīgs ir kooperatīva darbības caurspīdīgums. Un to, kāds būs kooperatīvs, nosaka paši īpašnieki. G.Rozentāls domā, ka jāņem piemēri no Skandināvijas, kur izveidota caurspīdīga un labi strādājoša sistēma. Daudziem nozares spēlētājiem būtu interesants zviedru vai norvēģu modelis, kur katrs trešais meža īpašnieks darbojas kādā kooperatīvā. Diemžēl Latvija līdz šim nav gājusi skandināvu ceļu. „Skandināvu modelis ir ļoti dārgs, jo lēmumu pieņemšana notiek daudzpakāpju līmenī – nomināciju komisijas, reģionālās valdes, pilnvaroto sapulces. Arī viņi ir daudz kļūdījušies un izgājuši smagu mācīšanās ceļu. Piemēram, Zviedrijā no vairāk nekā 50 meža īpašnieku kooperatīviem palikuši četri. Viņiem tas ritenis bija jāizgudro no jauna, bet mums tas vairs nav jādara,” skaidro G.Rozentāls. Tas esot vienīgais veids, kā radīt stabilu meža īpašnieku kooperatīvu. Ar ko Latvija atšķiras no Zviedrijas? Latvijas meža kooperatīvos biedru skaits sasniedzis tūkstoši, bet tas nozīmē, ka no aptuveni 100 tūkstošiem kopējā meža īpašnieku skaita ir aptverta maza daļa, kam neesot lielas ietekmes uz kopējo situāciju nozarē. Ja zviedriem viena meža īpašnieka vidējā meža platība ir ap 50 ha, mums – vien 10 ha. „Vienīgais veids, kā strādāt, ir iet skandināvu ceļu, kur kopsapulču dalībniekus ievēl līdzīgi, kā mēs ievēlam parlamentu, un tad parlaments pieņem lēmumus mūsu vietā,” skaidro G.Rozentāls. Skandināvu modeļa ieviešana ļautu kooperatīvus padarīt prognozējamākus un drošākus, lai tos respektētu gan finanšu iestādes, gan politiķi un likumdevēji.

Informāciju sagatavoja biedrība *Latvijas Lauksaimniecības kooperatīvu asociācija* par Meža attīstības fonda piešķirtajiem līdzekļiem projektā Nr. 22-00-SOMF10-000024.

„Mums viņa ir eņģelis!”

Ineta Enģele savā 60 gadu jubilejā.

PIECOS VĀRDOS PAR INETU EŅĢELI:

● **Rebeka Beinaroviča, mazmeita:** – Ineta ir ļoti sirsnīgs cilvēks, viņai rūp cilvēki sev apkārt. Ir mīloša, kurai patīk iepriecināt arī savus mīļos cilvēkus. Un cilvēks, kam patīk atklāt pasauli, redzēt jaunus vietas un ceļot.

● **Vitolds Staško, dzīvesbiedrs:** – Mīlīga, strādīga. Mēs abi ļoti kopā dzīvojam. Manus bērnus viņa ir pieņēmusi kā savējos, man par to ir liels prieks. Bērniem viņa ir kā otra mamma. Kādreiz kāds asāks vārds arī gadās, bet tas tūlīt pat pāriet. Nav ko dusmoties, dzīve ir tik Tsa, tāpēc vajag mīļi dzīvot!

● **Antra Laumane, draudzene:** – Ar Inetu kopā braucam ekskursijās vairāk nekā desmit gadus. Es gribētu teikt, ka ir ļoti laba ceļojumu draudzene ļabai atpūtai siltās zemēs. Ineta pēc rakstura ir jauka, patīkama un mierīga.

● **Sarmite Segliņa, Kuldīgas sociālā dienesta direktore:** – Ineta ir sirsnīga un iejūtīga ne tikai pret klientiem, bet arī visiem darbiniekiem. Ir atsaucīga. Jaunie, kuri šeit sāk strādāt, nākamajā dienā jau zina, kurš ir mūsu eņģelis. Tā mēs mīļi Inetu kolektīvā saucam. Viņas pieredze un darbs ar cilvēkiem ar invaliditāti un garīga rakstura traucējumiem palīdzējis atrast kopēju valodu ar ikvienu.

Ineta ar draudzenēm Itālijas vējos.

Ja atskatāmies uz aizvadītajiem diviem gadu desmitiem, kādi tie ir bijuši?

Tie paskrējuši vēja spārnēm, ir piedzīvoti pārmaiņu laiki, bet bija arī daudz radošuma. Sāku strādāt 2002. gada 2. maijā. Tas cipars man tās *foršs*, gluži kā citiem precības, kad izvēlas tos zīmīgos datumus (smejas). Laikam esmu ar darbu salaulājusies, jo sociālajā darbā esmu ilgi. Tā tikai no malas izliekas, ka esam diezgan snobiski cilvēki, jo sēžam pie datoriem. Darba mums ir daudz, viss notiek straujā tempā. Pašlaik dienas centram gan ir tāds klusāks periods, jo pensionāru apvienības *Rumbiņa* telpas ir aizvērušas, un ēkai, kurā tā atradās, priekšā rekonstrukcijas darbi. Par to iedomājoties, paliek silti – būs Kuldīgā mūsdienīgs dienas centrs cilvēkiem ar invaliditāti.

Vai toreiz, kad sākāt strādāt, par ko tādu varējāt iedomāties?

Protams, ka nevarēju iedomāties, ka pilsētas centrā reiz taps šāds dienas centrs. Visu laiku esam pieraduši darboties mazā telpā *Rumbiņā*. Tur viens otram bijām cieši blakus, jo telpā nebija daudz vietas. Telpa bija patumsa, mūsdienām neatbilstoša. Vēl man prieks, ka Kuldīgā top grupu dzīvokļi. Tādi tūlīt vērsies valā arī Dzeldā, Nīkrāces pagastā. Esmu bijusi tos apskatīt – telpas tiešām būs skaistas un mūsdienīgas. Pašlaik vēl notiek mēbeļu iepirkums, sanāca mazliet dārgāk, nekā bija

paredzēts.

Kādi ir jūsu pienākumi sociālajā dienestā?

Esmu atbildīga par dienas centra darbību. Pašlaik ir neliels kļūsums, kovīda dēļ nenotika mūzikas nodarbības, jo nedrīkstēja nākt kopā un dziedāt. Nenotiek arī skatuves mākslas nodarbības pie Skaidrītes Sēniņas, jo viņa ir devusies pelnītā atpūtā. Tomēr ir citas nodarbības, kas ir lēnākas un mierīgākas, piemēram, rokdarbi, vingrošana un kustību nodarbības. Diena sanāk mazliet īsāka un nav tik noslogota, kā tas bija iepriekš un kā man to gribētos. Gaidīsim jauno dienas centru!

„Man ļoti patika un joprojām patīk slimnīcas gaiss – kad uz turieni aizbraucu savās darīšanās, dziļi ievelku gaisu, un man ir labi.”

Cik cilvēku apmeklē dienas centru?

Uz nodarbībām nāk ap divdesmit. Bet cilvēku ir stipri vairāk. Tad vēl darbojos projektā *Kurzeme visiem*, un Kuldīgā ir otra lielākā, kas šajā projektā apgūst visvairāk naudas. Esam ļoti labi *paņēmuši* līdzekļus. Spējuši tos izlietot dažādiem sociālajiem pakalpojumiem bērniem ar invaliditāti. Cilvēkiem ar garīga rakstura traucējumiem organizējam grupu nodarbības un

speciālistu apmeklējumu.

Stāstot par to visu, jums acis iemirdzas.

Jā, zinu, iemirdzas! Es par viņiem vienmēr pastāvu un aizstāvu. Gribu, lai viņiem visiem būtu labi. Kad satiku viņus pirms divdesmit gadiem, bija bikli, nebija tik droši un raduši iziet sabiedrībā. Viņus Sēniņas, jo viņa ir devusies pelnītā atpūtā. Tomēr ir citas nodarbības, kas ir lēnākas un mierīgākas, piemēram, rokdarbi, vingrošana un kustību nodarbības. Diena sanāk mazliet īsāka un nav tik noslogota, kā tas bija iepriekš un kā man to gribētos. Gaidīsim jauno dienas centru!

Agrāk sabiedrībā ne visai pieņēma atšķirīgos. Vai šodien ir citādāk?

Mums pilsētā ir ļoti saprotoši cilvēki. Esam pieraduši, ka ar mūziku saistītus pasākumus vienmēr apmeklē Andriņš, viņš piedalās un vēro. Visiem tas šķiet normāli. Vairbūt pārējie nav tik acis krītoši. Agrāk Zintis gāja pie visiem runāties, varbūt kādam tas krita uz nerviem. Šodien visi to ir pieņēmuši. Tāda nu ir mūsu sabiedrība – ļoti dažāda.

Kādēļ izvēlējāties sociālo darbu?

Pirms tam strādāju līdzīgā sfērā – slimnīcā ilgu laiku biju dzemdību nodaļas māsa. Man ļoti patika un joprojām patīk slimnīcas gaiss – kad uz turieni aizbraucu savās darīšanās, dziļi ievelku gaisu, un man ir labi. Vienīgais, kas traucēja, bija diennakts darbs, jo gandrīz nekad neesi mājās. Laikam vienā brīdī ar garīga rakstura traucējumiem organizējam grupu nodarbības un

bija avīzē izlasījis sludinājumu, ka meklē sociālo darbinieku darbā ar personām ar garīga rakstura traucējumiem. Vitolds sacīja, ka man šai vakancei noteikti jāpiesakās. Lai mājās būtu miers un visiem labi, aizgāju uz pārrunām. Bet tad, kad no domes atnāca vēstule, kurā bija rakstīts, ka esmu pieņemta darbā, sabijos, jo iepriekš šajā jomā nebiju strādājusi. Sākumā pati domāju darbinis, kuri būtu jāpaveic.

Daudz visur esam braukuši. Uzskatu: ja cilvēks kārtīgi strādā, viņam ir arī jāatpūšas. Manējiem darbs ir došanās uz nodarbībām. Bet viņiem ir jāiziet arī sabiedrībā un jāparāda, ko māc un var izdarīt. Braucām ekskursijās, to darām joprojām. Esam bijuši arī tādās nopietnākās, uz vairākām dienām, piemēram, Lietuvā, Latvijā. Ar visu esmu tikusi galā, manējie ir paklausīgi. Ar savu grupu varu braukt un iet sabiedrībā, man par viņiem nebūs kauns. Kāpēc tā saku? Ir bijis, ka pie mums atbrauc Tāda nu ir mūsu sabiedrība – ļoti dažāda.

Kādu atmināties savu bērniņu?

Kopumā biju mierīgs bērns. Lai gan toreiz mums, bērniem, šķita, ka kaimiņu dobē zemenes ir garšīgākas. Pieļauju, ka kaimiņi to zināja, bet vecākiem nesūdzējās. Toreiz bija *foršas* ziemas ar sniegu. Rakām sniega alas, visu dienu pa lauku dzīvojamies, iekšā mūs nevarēja dabūt. Vienu riebeklību izdarījām – taciņu nolējam ar ūdeni, lai varētu slidināties. Tēvs nāca mājās no darba, krita un salauza kāju.

Vecākiem bija četri bērni – divas meitas un divi dēli. Tagad esam trīs, māsa nomira pēkšņi. Tas man vispār bija ļoti smags dzīves posms. Vīram atrada audzēju divās vietās. Aptuveni piecus gadus par to nevarēju runāt. Bija jāraud, nezināju, kā viss atrisināsies. Pa-

ņēmu, jo pie savējā esmu ļoti pieradusi. Par to esmu saņēmusi arī komplimentus. Arī darbā kolēģes reti sauc vārdā, vairāk uzvārdā.

Vitoldem toreiz teicu, ka būšu viņa viņa sieva, bet uzvārdu paturēju savējo. Vīram tas bija šoks. Viņiem jau patīk, ka sievas pāriet viņu uzvārdā. Tomēr Vitolds man vēlmi respektēja.

Esat kuldīdzniece?

Mana dzimtā puse ir Padure, tur pavadīju bērnību. Agri aizgāju mācīties uz Liepāju, no sākuma par medmāsu. Vēlākos gados sociālo darbu studēju Liepājas Universitātē. Turpat beidzu arī maģistrantūru. Gribējās, lai visi dokumenti būtu sakārtoti. Arī zināšanas prasījās.

Kādu atmināties savu bērniņu?

Kopumā biju mierīgs bērns. Lai gan toreiz mums, bērniem, šķita, ka kaimiņu dobē zemenes ir garšīgākas. Pieļauju, ka kaimiņi to zināja, bet vecākiem nesūdzējās. Toreiz bija *foršas* ziemas ar sniegu. Rakām sniega alas, visu dienu pa lauku dzīvojamies, iekšā mūs nevarēja dabūt. Vienu riebeklību izdarījām – taciņu nolējam ar ūdeni, lai varētu slidināties. Tēvs nāca mājās no darba, krita un salauza kāju.

Vecākiem bija četri bērni – divas meitas un divi dēli. Tagad esam trīs, māsa nomira pēkšņi. Tas man vispār bija ļoti smags dzīves posms. Vīram atrada audzēju divās vietās. Aptuveni piecus gadus par to nevarēju runāt. Bija jāraud, nezināju, kā viss atrisināsies. Pa-

Ineta ar vīru Vitoldu Staško atpūtas brīdī.

Puķu meitenes. Ineta Enģele kopā ar mazmeitu Rebeku Beinaroviču.

lēmām Vitolds atvaseļojās. Šķiet, dzīve no kāda skrējiena lika apstāties.

Kā sevi tolaik stiprinājāt?

Dažādi. Vairāk sāku nūjot, lai būtu svaigā gaisā. Stiprinājos arī sarunās, bet tikai ne par māsu un vīru.

Tagad esmu atradusi nodarbes, kas man patīk un kur labi jūtos. Es ļoti ilgi nebiju lasījusi grāmatas. Darbam vajadzīgās, protams, lasu, bet ne vieglo literatūru. Vairāk vakaros šķīrstīju žurnālus, bet vienā brīdī sāka likties, ka tie visi ir vienādi. Nodomāju, iešu uz bibliotēku. Cik laba sajūta bija, turp ieejot! Gribas lasīt Noru Ikstenu, Andru Manfredi un vēl citus autorus. Kopš augusta esmu sākusī apmeklēt *cigun* vingrošanu. Pēc pirmās nodarbības secināju, ka šo vingrošanu esmu kādus desmit gadus gaidījusi. Vingrojot smaidu!

Sajūtas pēc *cigun* ir labas, mājās dodos tāda mazliet eiforiska. Tā ir Austrumu gudrība. Un Austrumi man ir tuvi. Četras reizes esmu bijusi Taizemē, un visas esmu tur

jusies ļoti labi. Man patīk turienes daba, mitrais un siltais gaiss. Jūras krastā es varētu stundām sēdēt. Taizemē ir ļoti garšīga virtuve un augļi.

Man ļoti patīk ceļot, esmu bijusi daudzās valstīs. Patika arī Indonēzija, Vjetnama, Arābu Emirāti, Izraēla. Februārī braukšu gan uz Taizemi, gan Dubaju.

Pēc tādas atpūtas darbā var atkal iet ar pilnu jaudu. Kad jānodod atskaite, pati brīnos, cik daudz esmu konkrētajā periodā sastrādājusi.

Vai jums ir arī bērni?

Man pašai nav, man ir Vitolda bērni. Viņi un mazbērni bieži brauc ciemos. Mums ir skaisti vakari. Daudz smejamies, runājamies. Dažreiz Vitolds mums sniedz koncertu. Vitolda meitā Evija ir pedagoģe Ādažos, ir mamma divām meitām – Martai, Sajūtas pēc *cigun* ir labas, mājās dodos tāda mazliet eiforiska. Tā ir Austrumu gudrība. Un Austrumi man ir tuvi. Četras reizes esmu bijusi Taizemē, un visas esmu tur

Bali Ineta pārvarējusi bailes no augstuma un izšūpojusies.

vukārt ir divi dēli – Krišjānis (14 gadi) un Jēkabs (10 gadi). Krišjānis pie privātskolotājas apgūst klavierspēli, šai nodarbei nopietni ir piegājis. Arī mums viņš koncertē.

Cik gadus esat precējušies?

Apprecējamies diezgan vēlu. Precējušies esam vairāk nekā desmit gadus, bet kopā esam 35.

Tā īpaši dzirksts starp jums radās uzreiz?

Jā, uzreiz bija liela dzirksts, neko tur nevarēja izdarīt. Laikam viņu biju gaidījusi diezgan ilgi, jo man tolaik bija 25 gadi.

Tā dzirkstelīte vēl tagad ir! Jau nībā vairāk prasījās plašumu un skriešanas. Tagad ir citādāk, ir cita tuvība un mierīga, mīļa kopā būšana mājās.

Kurš bija iniciators tam, ka jāprecas?

Vitolds. Viņš lenca ilgāku laiku, ka jānokārto lietas. Es precēties gribēju sākumā, kad sākām draudzēties, jaunībā jau gribas to balto kleitu. To periodu pārdzīvoju un pieņēmu, ka ir arī tādās attiecībās. Arī mana mamma nekad neprasīja, kad sarakstīsimies.

Vai saņēmt bildinājumu?

Jā, bija bildinājums. Es nesāju sudrabu, Vitolds man pasniedza skaistu sudraba saderināšanās gretdzēni ar baltu akmeni. To nēsāju tikai vasarā, jo tad viņš mani arī bildināja.

Mums vienmēr patīcis ir braukt klausīties lakstīgalu dziesmas. Kādu brīdī tas mums bija izpalcis, būs atkal jāatsāk. Par to esam arī sodu saņēmuši (smejas). Agriāk vecais tilts bija ciet, tam pāri drīkstēja braukt tie, kas Pārventa dzīvo. Bet mums taču bija jābrauc lakstīgalas klausīties, braucām pāri tiltam. Apstādināja pašvaldības policija un dabūjām maksāt visai lielu sodu.

Bieži vien saka, ka grūti dzīvot kopā ar muzikantu, jo reti ir

mājās un netrūkst fanu uzmanības. Vai bijāt greizsirdīga?

Par to mājās būšanu, tā ir. Greizsirdīga nebiju. Vitolds vienmēr no rīta mājās atgriezās noguris no muzicēšanas. Viņš ir ļāvis man ceļot, ar Vitoldu neesmu kopā to darījusi tik daudz, cik ar draudzenēm. Es viņam esmu uzticējusies, un viņš man. Viens no otra neesam nekad noklīduši. Es nebraucu arī līdz uz viņa pasākumiem. Repertuāru zināju, jo daudz spēlēja mājās. Sākumā Vitolds par to mani brīdināja, sakot: „Inet, būs grūti, jo daudz būšu projām un būšu noguris.” Vēl brīdināja, ka maksliņeks nav tas, kurš mājās skrūvē un labo.

Vienīgais, kas man nepatika, – agrāk nebija skaistu Jāņu, tie kopīgi ir tikai tagad, jo tolaik Vitoldem vienmēr bija jāuzstājas. Reizēm braucu pie Vitolda mammas, tad abas visādi jautrējāmies. Nebija arī Jaunā gada, jo tad ir pats lielākais spēlēšanas bums. Kad strādāju slimnīcā, tad jau arī es nebiju mājās. Varbūt tāpēc abi esam kopā turējušies, jo nebija laika plēsties.

„Es viņam esmu uzticējusies, un viņš man. Viens no otra neesam nekad noklīduši.”

Šodien Vitolds vairs negrib iet ne uz restorānu, ne kafejnīcu, ne balli, sakot, ka tik daudz tajā visā ir bijis, tāpēc vairāk gribas būt mājās. Biju uz dzimšanas dienu iedomājusies rezervēt restorānu galdiņu, nesananā, Vitolds negribēja. Gluži jau mājās viņš arī nesēž, vada nodarbības senioriem.

Kas jūs iepriecina, sagādā prieku?
Garda kafija. Man patīk smar-

žas, un tās ik pa laikam arī pamainu. Ceļošana. Man reizi gadā kaut kur noteikti vajag aizbraukt. Man patīk Kuldīga, tas, kāda tā izskatās šodien.

Agrāk mācījās gleznot un deķot. Tās lietas ir apgūtas. Tagad gribētu iemācīties tamborēt. Atminos, ka mamma savulaik sēdēja istabā uz grīdas un tamborēja lielam apaļajam galdam galdautu. Tas bija liels un ļoti skaists.

Man patīk gatavot, un to tiešām daru ar prieku arī ikdienā. Nekad nav bijis par grūtu piecelties un doties uz virtuvi. Pēdējos gados esam iecienījuši zupas – tādas biezas un kārtīgas.

Man patīk, ka brauc ciemiņi. Un visu laiku kāds pie mums arī ierodas. Vasarā mazos aicinām pie sevis uz nometni, tad dodamies uz Ventu un darām dažādas lietas. Mums viņi visi ir tādi mīļokļi!

Ļoti gaidu Ziemassvētkus, tad ir dāvināšanas prieks. Man patīk citus iepriecināt.

Bez kā jūs nevarētu savu dzīvi iedomāties?

Man ir darbs, kuru daru un cieņu, *foršas* kolēģes. Bet tā laikam būs mierīga dzīve, kad no rīta vari mierīgi piecelties, nesteidzīgi padzert kafiju un paēst brokastis, tad doties savās gaitās, plānot savu dienas ritmu, bet vakarā atgriezties mājās. Es pēc dabas esmu mierīga. Tas man daudzreiz ir palīdzējis. Savu dzīvi vēlos tādu plūstošu, un lēnā garā stūrēt uz pensijas pusi (smejas). Laiks skrien neticami ātri. Ja jau iedomājusies rezervēt restorānu galdiņu, nesananā, Vitolds negribēja. Gluži jau mājās viņš arī nesēž, vada nodarbības senioriem.

Kas jūs iepriecina, sagādā prieku?
Garda kafija. Man patīk smar-

**Inta Jansone
Inetas Enģeles arhīva foto**

SVĒTKU EGLĪTE NO LATVIJAS VALSTS MEŽIEM

AS "LATVIJAS VALSTS MEŽI" (LVM) APSAIMNIEKOTAJĀS TERITORIJĀS KATRA ĢIMENE,
GATAVOJOTIES GADA NOGALES SVĒTKIEM, VAR NOCIRST VIENU EGLĪTI.

KĀ ATRAST LATVIJAS VALSTS MEŽUS?

Izmanto
LVM GEO lietotni –
tur redzēsi LVM
mežu robežas

Dabā vadies pēc LVM īpašuma
zīmēm – tās uzstādītas uz LVM
robežas ceļa vai kvartālstīgas malā
un kvartālstīgu krustpunktos

KUR ATĻAŅTS CIRST?

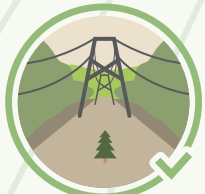
Grāvju malās

Kvartālstīgās

Meža ceļu malās

Zem elektrolinijām

Pieaugušā mežā
zem lielajiem kokiem

KUR AIZLIEGTS CIRST?

Jaunaudzēs

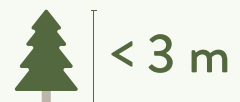

Citu īpašnieku mežos bez atļaujas

Aizsargājamās teritorijās

KĀDU EGLĪTI DRĪKST CIRST?

Augstumā līdz 3 m

Celma diametrs līdz 12 cm
aptuveni 10 cm no zemes

Zāgē līdz ar zemi, lai asais celms nesavaino
citus meža apmeklētājus un zvērus

KUR LIKT EGLĪTI PĒC SVĒTKIEM?

Apsedz ar zariem dārza augus

Izmanto kociņu kā kurināmo

Nevajadzīgos zarus nozāgē un
atstāj turpat mežā

UZZINI VAIRĀK WWW.LVM.LV/SVETKUEGLE

„Zemniekiem jaunais būs lielu pārmaiņu gads”

Tā uzskata zemnieku saimniecības **Ezergaļi** saimnieki **IVETA** un **DZINTARS ERDMAŅI** – pieredzes bagāti lauksaimnieki. Šogad **Ezergaļi** nosvinēja 30. gadskārtu. Saimniecības pamatnozare ir graudkopība.

Kāds saimniecībai ir bijis šis gads?

Dzintars Erdmanis (Dz.E.): – Kad sākās Krievijas karš Ukrainā, vienu brīdi bažījāties, kā būs ar mums. Sapirkām vajadzīgās lietas un piepildījām pagrabu. Ļoti ceram, ka tas šogad arī beigsies. To, ka tik traģiskas lietas var notikt 21. gadsimtā, šķiet, nevarēja iedomāties neviens. Gads kopumā saimniecībai bijis diezgan normāls. Vienīgi grūti saprast, kas būs ar cenām. Minerālmēsli ir dārgāki, arī graudiem cena *staigā* – te augšā, te lejā. Pašlaik graudiem tā ir nokritisies, bet minerālmēsliem, degvielai – minimāli. Ja tādas cenas minerālmēsliem paliek, tad bilance ir visai *čābiska*.

Ko darīt?

Dz.E.: – Jāstrādā ar optimismu! Pirmo mēslojumu mazliet jau esam nopirkuši. Skatīsimies, kas notiks pavasarī. Varbūt būs tie jāizmanto minimāli, bet tad būs *švakāki* graudi. Problēma ir tā, ka atbalsts dažādās Eiropas Savienības valstīs atšķiras. Ja visiem būtu aptuveni vienāds, viss būtu kārtībā. Kāda mums ir ekonomika valstī? Gandrīz visu savu naudu atdodam vecajai Eiropai, lielākā daļa tehnikas nāk no turienes. Minerālmēsļus arī neražojam. Labo sēklu arī pērkam no citurienes – Vācijas, Zviedrijas. Pašiem vajadzētu savējos atbalstīt. Tas būtu jānāca jau no mazotnes.

Graudu raža bija laba?

Iveta Erdmane (I.E.): – Šis mums bija normāls, standarta gads. Nebija rekordražas, jo daba tomēr ieviesa savas korekcijas. Zaudējumu nebija. Pārsvārā visu produkciju esam realizējuši, palicis vēl vasarāju sēklas materiāls.

Ar ko sadarbojaties, un kam pārdodat graudus?

I.E.: – Esam kooperatīva *Latraps* biedri, lielāko daļu ražas pārdodam tam, bet vēl strādājam ar *Baltic Agro*. Pārsvārā audzējam kviešus, rapsi. No vasarājiem – zirņus, auzas un vasaras kviešus. Ir lielas cerības kooperatīvam, ka Jelgavā īstenos lielu projektu zirņu pārstrādei.

Vai cena apmierināja?

Dz.E.: – Tajā laikā bija liels sausums, kad bija visaugstākā cena biržā. Baidījāties, nevarējām saprast, ko darīt, lietūs divus mēnešus nebija lijis.

I.E.: – Cena bija laimes spēle. Mēs strādājam ar biržu. Var fiksēt uz priekšu, kamēr nav nokulti 50%. To apjomu arī fiksējam. Tā ir fantastiski augsta – 400 eiro tonnā. Pusgads vēl nav pagājis, un cena pašlaik nokritisies par simts eiro. Šis ir tāds ļoti nestabils laiks.

Gaišus un mierīgus Ziemassvētkus Kurzemnieka lasītājiem novēl Ezergaļu saimnieki Iveta un Dzintars Erdmaņi.

Iveta Erdmane: „Audzējām neļķes. Pieplūcām pilnus spaiņus, vedām uz pilsētu, un pusstundas laikā visi ziedi bija izpirkti.”

Dzintars Erdmanis: „Problēma ir tā, ka atbalsts dažādās Eiropas Savienības valstīs atšķiras. Ja visiem būtu aptuveni vienāds, viss būtu kārtībā.”

Kuriem kultūraugiem redzat perspektīvu?

I.E.: – Ejošākie ir ziemas kvieši un rapsis. Zaļais kurss mums prasa četru kultūraugu augu seku. Labi, ka mums ir vēl auzas, būs arī zirņi. Kopumā mums ir 960 hektāru zemes.

Sanāk, ka lauksaimniekiem ir tāds izaicinājumu laiks?

I.E.: – Lauksaimniekiem būs daudz izaicinājumu. Jaunajā gadā būs jāievēro jaunās Eiropas prasības. Būs jāpielieto jaunas tehnoloģijas.

Dz.E.: – Mēs it kā esam gatavi. Ir mums iegādāta GPS navigācija traktoriem. Turpmāk par katru lauku, ko nomiglo, būs jāievada programmā informācija. Tas reāli nav izdarāms, vajadzīgs vēl viens cilvēks. Traktorists jau pa dienu uz lauka strādā, tad sanāk, ka mums vēl vēlā vakarā vai naktī dati no navigācijas būs jāievada programmā. Neviens īsti vēl nezina, kā tas būs praksē.

I.E.: – Bet graudi jāaudzē, cilvēki grib ēst.

Vai graudkopība ir vienīgā nozare, ar kuru nodarbojaties?

I.E.: – Jā. Pēc specialitātes

esmu agronome, bet Dzintars – mehāniķis. Lopkopību arī esam izbaudījuši, bet mums tā bija tāda tālāka, jo bija vajadzīgi padomi.

Dz.E.: – Lopkopībai jābūt sirdslietai, lai ar to nodarbotos.

I.E.: – Lai varētu attīstīties, jābūt lieliem kompleksiem. Lai lielie to dara. Varbūt Latvijas kļūda bija tā, ka sākumā atbalstīja katru mazo saimniecību, katrai govij pa Eiropas naudu ļāva celt piena māju. Piemēram, Igaunija gāja citu soli – viņiem bija kompleksi, un attīstībā viņi ir gājuši uz priekšu.

Vai saimniecības attīstībai izmantojat investīcijas?

I.E.: – Vairākkārt esam rakstījuši un realizējuši projektus. Piemēram, kalts kompleksam bijušas trīs kārtas. Arī šogad projektā iegādājāties miglotāju. Protams, mums ir arī kredīti, kombainu par pusmiljonu nevar bez bankas aizdevuma iegādāties.

Dz.E.: – Eiropai tendences ir nepareizas. Mēs esam mitrajā zonā, zinātnieki pierādījuši, ka nevar visus gadus bezaršanas tehnoloģijā strādāt. Tas nozīmē, ka būs tiešā sēja vai minimālā

apstrāde un būs gadi, kad zeme būs jāar.

Vai tad būs vairāk nezāļu?

Dz.E.: – Būs ar tām jācīnās. Vajadzētu ieklausīties, ko saka zinātnieki, nevis pieņemt tikai politiskus lēmumus.

I.E.: – Zaļajā kursā ir programma, lai saņemtu papildu platību maksājumu, ar herbicīdiem vari tikai divas reizes sezonā strādāt. Visas prasības būs grūti ievērot. Mēs taču redzam, kādi Latvijā ir klimatiskie apstākļi, kādi katrā reģionā, kur nu vēl visā Eiropā, bet visiem ir vieni noteikumi. Vajadzētu katrai valstij ļaut strādāt pēc savas klimatiskās zonas agrotehniskajām prasībām.

Ieviešot daudz jaunu prasību, būs arī vairāk kontrolētāju.

I.E.: – Nebūs, zemniekiem pašiem padarītais būs jāfotografē, jāreģistrē un jāziņo Lauku atbalsta dienestam.

Dz.E.: – Būs GPS kartēšana. Precīzi pa laikiem no miglotāja uz lauka būs jāievada informācija. Tas nebūs vienkārši.

I.E.: – Mums ir 70 lauki. Rēķinām, ka pa lauku jābrauc vismaz septiņas reizes, sanāk ap 500

ierakstiem sūtīt. Ja gribi strādāt, ražot, ir jāpielāgojas, citas izvēles nav.

Dz.E.: – Varbūt ar laiku tas būs tiešā sasaistē, kā tas ir ar traktoriem, kad attālināti seko līdzi.

Vai ziemas periods saimniecībā ir klusāks?

I.E.: – Puiši iet mežā. *Kuldīgas siltumtīkliem* nedaudz ražojam šķeldu.

Dz.E.: – Lai puišiem nav jādedzina žagari, iegādājāties šķeldotāju. Arī paši esam pārgājuši uz šķeldas apkuri. Un nekas labāks nevar būt. Kurināmais tikpat kā par velti! Katls strādā automātiski, ik pa laikam tik jāapskata.

Pie jums braucot, nevar nepamanīt lielo siltumnīcu.

Dz.E.: – Padomju laikā bijām puķu audzētāji. Saimniecību nodibinājām vēlāk.

I.E.: – Audzējām neļķes. Pieplūcām pilnus spaiņus, vedām uz pilsētu, un pusstundas laikā visi ziedi bija izpirkti. Kā no Holandes sāka ievest ziedus, šo nodarbi pārtraucām. Mums arī notika nelaime – ziemas laikā, kad laukā bija mīnus 30 grādi, no pārkurināšanas siltumnīca nodega.

Vai mazbērni iesākto turpinās?

Dz.E.: – Domāju, ka mazdēli turpinās. Mums viņi ir trīs – Gustavs, Augusts un Edvarts.

I.E.: – Smejamies, ka mums ir trīs karaļi. Manā dzimtā vienmēr ir bijušas meitas. Arī man ir divas – Signe un Marta. Abas dzīvo tepat, Vārmē. Martai ir bioloģiskā saimniecība, viņa audzē gaļas lopus, auzas un kaņepes. Tās vācieši pērk. No kaņepēm daudz ko var ražot, piemēram, papīru, sēdekļu pildījumu u.c., tās izmanto medicīnā, pārtikā.

Kur ir vislabākā atpūta pēc smaga darba cēliena?

I.E.: – Mājās. Katru sestdienu vai svētdienu ejam pirtīnā. Dzintara hobijs ir slēpošana, viņš dodas uz Austriju. Es to nedaru, baidos. Es to laiku izmantoju SPA procedūrām. Esmu sapratusi, ka pēc piecdesmit tās ir vajadzīgas.

Dz.E.: – Līdz kovidam arī ceļojām. Trīs gadus tālos braucienos neesam bijuši.

Pagastā mājvietu radušas arī vairākas Ukrainu ģimenes.

I.E.: – Arī mēs pie sevis esam uzņēmuši vienu ģimeni no Mariupoles. Viņiem tur savu māju vairs nav. Izmitinām viņus centra dzīvoklī kopš marta.

Dz.E.: – Vīrs ir pensijā, bet sieva atrada darbu Kuldīgā, viesnīcā *Jēkaba sēta*. Līdzī viņiem atbrauca arī omīte, bet meita aizdevās uz Vāciju.

PASAUĻĒ

Kas tā par vietu? 39. kārta

Izmantojot divus attēlus un nelielu informāciju par kādu pasaules vietu vai objektu, mēģini atpazīt, kā to sauca!

Pils, kura tiek uzskatīta par absolūtās monarhijas sistēmas simbolu. Tajā ir apmēram 2300 istabu un 2153 logi. Kopējā celtnes platība ir 67 000 m². 1979. gadā pils komplekss tika iekļauts UNESCO Pasaules mantojuma sarakstā. Šis pils arhitektūras iespaidā 18. gadsimtā vairākiem Eiropas valstu monarhiem uzcēla līdzīgas pils, piemēram, Svētās Romas impērijas ķeizara Šēnbrunnas pili, Krievijas impērijas ķeizara Pēterburgas un tās apkārtnes pils, Prūsijas karaļa Sansusi pili, Kurzemes hercoga Jelgavas un Rundāles pili.

Atbildi gaidām līdz 22. decembra 11.00 e-pastā: konkursi@kurzemnieks.lv.

Konkursu atbalsta veikals Cikāde.

38. kārtas atbilde: Cascata dos Anjos (Eņģeļu ūdenskritums), Madeiras sala, Portugāle.

Pareizi atbildējuši: Ausma Kreidere, Indra Grandava, Daina Gerente, Gunta Grundmane, Velta Višņevska, Gunta Folkmane, Inese Midrijāne, Vineta Kondraņicka, Ingars Neimanis, Taiga Putniņa.

ERUDĪTS

Atbildi meklējiet kādā no *Kurzemnieka* numuriem un līdz 22. decembra 11.00 sūtiet e-pastā: konkursi@kurzemnieks.lv!

Kuri amatiertheātri novada skatē saņēma augstāko novērtējumu?

Atbilde: Kurzemes dīdžeju konkursā uzvarēja kuldīdznieks Lauris Bērziņš (DJ LB).

Pareizi atbildējuši: Indra Grandava, Gunta Grundmane, Velta Višņevska, Daina Gerente, Ingars Neimanis, Gunta Folkmane.

IEVĒRĪBAI! Konkursu uzvarētāji tiek noteikti reizi ceturksnī.

VĒSTURE

Kurzemnieks sadarbībā ar Kuldīgas novada muzeju piedāvā konkursu, kas liek papētīt vēsturi vai vienkārši atcerēties dažādus notikumus Kuldīgas novadā.

39. jautājums

Uz kā uzbūvēta Kuldīgas novada muzeja ēka?

Atbildi un, ja ir, arī atmiņu stāstu par attēlā redzamo līdz 22. decembra 11.00 sūtīt e-pastā: konkursi@kurzemnieks.lv.

38. jautājuma atbilde: Raibuļu dzirnavas Alsungā.

Pareizi atbildējuši: Velta Višņevska, Ausma Kreidere, Gunta Grundmane, Daina Gerente.

ATRODI TEIKUMU!

Meklē pilno teikumu *Kurzemniekā* un atbildes līdz 22. decembra 11.00 sūtīt e-pastā: konkursi@kurzemnieks.lv!

13. decembra laikrakstā: „Radās ideja par jauniešu domi...”

Atbilde: „Mums Latvija patīk, te ir tik atsaucīgi un iejūtīgi cilvēki.”

Pareizi atbildējuši: Indra Grandava, Gunta Grundmane, Velta Višņevska, Daina Gerente, Ingars Neimanis, Gunta Folkmane.

MANS VAĻASPRIEKŠ

Amanda Gustovska, Alises Sedlīņas-Brūderes arhīva foto

Rada tērpus, kas atspoguļo pašu

Kuldīdznieces Alises Sedlīņas-Brūderes apģērbu kolekcija *Van Ted* iekļuvusi jauno modes dizaineru konkursa *Modes manifestācija* finālā.

Kurzemniekam Alise pastāstīja par tērpu tapšanas procesu, idejām un turpmākajiem plāniem. Apģērbu kolekcija *Van Ted* ir kuldīdznieces diploma darbs Liepājas Mūzikas, mākslas un dizaina vidusskolā. Kuldīgā Alise beigusi mākslas skolu un mācījusies Kuldīgas Centra vidusskolā. Šobrīd iestājusies Latvijas Mākslas akadēmijas katedrā *Modes dizains*.

DAŽĀDAS APDRUKAS TEHNIKAS

Alises radītajā kolekcijā ir pieci apģērbu komplekti, katrā no tiem ir apģērbi ar spilgtu apdrucku: „Tā ir mana pirmā nopietnā kolekcija, ko esmu radījusi uniseksam*. Apģērbi radīti, apvienojot trīs subkultūras – scenas** grupas, pankus un gotus – vienā dizainā. Apģērbu piegriezumā ir diezgan vienkārši, lai lielāko darbu varētu ieguldīt apdruckā. Zem katras slēpjas kāda mana sekotāja personība vai to tipāzs, izceļot to, cik mēs esam dažādi.”

Sekotāju vārdus Alise neatklāj, taču teic, ka tērpi veidoti, iedvesmojoties no viņas pirmajiem atbalstītājiem sociālajos tīklos un papildinot tos ar grafikas elementiem: „Pirmajā komplektā ietilpst silikona mētelis, tā apdruckas veidoju ar roku, galvenā – rozā lācītis ar galvaskausiem – ir taisīta sietspiedes tehnikā. Otrais tērps sastāv no virsjakas, svārkam un krekla, kam apdruckas

kas veidotas sublimācijas tehnikā. Trešais tērps radīts kā prototips, ko appūšu ar krāsu flakoniņiem, izejot modes skatēs. Ceturtajā komplektā ir šorti un kreklis ar apdruckām sublimācijas tehnikā. Tam klāt ir bikšuti, kas griezti ar lāzeru un kam pa virsu līmētas apdruckas ar karsto presi. Pēdējais komplekts ir melni svārkis ar melnu kreklu, akcentējot piedurknes, kas veidotas no pāri palikušajiem silikona gabaliem un ar iesūtām korsešu ribiņām.” Alise atklāj, ka no visiem apģērbiem vislabāk izdevies silikona mētelis: „To taisīju tehnikā, ar kuru līdz šim nebiju strādājusi. Arī mani pasniedzēji ar to nebija daudz darbojušies, tāpēc apdruckas realizācija bija gana sarežģīta un izaicinoša.” Katrs tērps tapis mēneša laikā, sadarbojoties ar pasniedzējiem Normundu Vamzi un Maritu Viļumsoni.

SĀKUMS APĢĒRBU LĪNIJAI

Apģērbu tapšanas procesu meitene atspoguļojusi arī instagrama stāstos, kur sekotāji palīdzējuši izlemt apdrucku un apģērbu krāsu variācijas. Alisei jau ir pircēji krekliem, šortiem, virsjakām. Turvākajā nākotnē viņa plāno atvērt interneta veikalu *Van Ted*. Tas esot viņas zīmols, jo radītā kolekcija ļoti raksturojot arī viņu pašu.

Konkursam *Modes manifestācija* Alisi pieteicis darba vadītājs, pasniedzējs N.Vamzis. „Kad kolek-

Apģērbu kolekcija *Van Ted* ir kuldīdznieces Alises Sedlīņas-Brūderes pirmā nopietnā kolekcija ar pieciem apģērbu komplektiem, ko vēlāk viņa izveidojot par apģērbu līniju, atverot savu internetveikalu.

cija vēl tikai tapa, pasniedzējs jau teica, ka noteikti būs jāiet tālāk. Viņš ieteica piedalīties šajā konkursā,” pastāsta meitene. Sākumā bija pieteiktas 19 tērpu kolekcijas, finālam tika izvirzītas deviņas, tostarp Alises *Van Ted* kolekcija. Vaicāta par konkurentu tērpiem, viņa teic: „Finālā tikusi arī mana kursabiedrene no Liepājas, kuras tērpi veidoti līdzīgā stilā – lielās formās, ar apdruckām. Piedalās arī divas kursabiedrenes no Mākslas akadēmijas. Katras kolekcija ir ļoti atšķirīga un unikāla. Grūti spriest, kurš uzvarēs, jo tērpi šķiet līdzvērtīgi.”

AIZRAUJ GRAFISKO DIZAINU VEIDI

Mīļākais apģērbs, ko Alise līdz šim radījusi, bijis pirms pāris gadiem: „Tiklīdz instagramā biju ieguvusi pirmos atbalstītājus, viņi man prasīja, vai var ko iegādāties. Izveidoju 20 T kreklu kolekciju, kuriem virsū bija sietspiedētais apdrucka ar rozā lācīšiem. Tas ir pats pirmais un mīļākais darbs.” Kopš tā brīža, mācoties Liepājā, gada laikā Alise radījusi divus apģērbu komplektus. Pēdējais tapis Latvijas Mākslas akadēmijā: „Šogad akadēmijas katedra *Modes dizains*

Alises mīļākais apģērbs kolekcijā – silikona mētelis.

Van Ted apģērbu komplekts modes skatei.

svin 30 gadu jubileju, tāpēc gatavojamies lielajai skolas modes skatei. Grupās veidojam 10 apģērbu komplektu kolekciju.”

Vēl Alise aizraujas ar gleznošanu un pašmācības ceļā apgūst tetovēšanu: „Gribu izmēģināt visādas tehnikas un paņēmienus uz dažādiem materiāliem un formām. Tetovēšana ir kā grafiskais dizains uz ādas. Gleznojusi esmu visu laiku, pārsvārā ar akrila krāsām, jo tās ātri žūst. Vēl neesmu izmēģinājusi eļļas krāsas.”

*Piemērots jebkuram dzimumam.

**Alternatīvs stils ļoti košās krāsās.

PĀRDOD

JAUNBŪVI Talsos (190 m²), zemi (1000 m²), telpas nav izbūvētas, cena: 50 000 EUR. Iespējama maiņa pret mežu vai zemi. Tāl. 26129919.

SIA **Vēvers** ražo un piegādā priedes skaidu **BRIKETES** (375 EUR/paleta), **KLUCĪŠUS** (140 EUR/1,3 m³ maiss). Tāl. 26651831 vai www.vevers.lv.

SIA **Edelwood** pārdod priedes skaidu **BRIKETES** (360 EUR/paleta), **GRANULAS** (460 EUR/paleta). Tāl. 20356699 vai www.edelwood.lv.

Piedāvājam kvalitatīvas bērza **BRIKETES**. Ilgi deg, mazs pelnu atlikums, ar visu piegādi Kuldīgā 336 eiro par paleti. Tāl. 20331463.

SIA **AJG plus** pārdod sazāģētu nomaļu **MALKU**. Tāl. 29399939.

Sausu alkšņa **MALKU**. Tāl. 26383529.

Sausu **MALKU** maisos, kravās. Tāl. 26544462.

Skaldītu lapkoku **MALKU**. Tāl. 27885688.

Sausu **MALKU**. Tāl. 25971768.

Sausu **MALKU** maisos. Tāl. 25607959.

Sertificēta kautuve pārdod svaigu, Latvijā audzētu **CŪKGAĻU**. Bezmaksas piegāde. Tāl. 29406978.

Pašaudzētu **CŪKGAĻU** ar piegādi. Tāl. 29580000.

Šīgada **AUZAS** (0,25 EUR/kg). Tāl. 26648839.

Mājas kūpinājumi piedāvā iegādāties īstus **MĀJAS KŪPINĀJUMUS**. Strādāsim 24.12. un 31.12. 9.00–13.00 Kuldīgā, Vidus ielā 14. Tāl. 28810600. Fotogalerija: www.307.lv/5658.

DAŽĀDI

Sertificēts **TAKSATORS** profesionāli izgatavos inventarizācijas lietu jūsu mežam. Cena: 60 EUR! Piedāvājam arī **MEŽAUDZES** novērtēšanu, cirsmu dokumentācijas sagatavošanu, īpašuma robežu, kupicu ierīkošanu un atjaunošanu, bezmaksas konsultācijas. Strādājam visā Latvijā! Tāl. 25731315.

PATEICĪBA

Sirsniņš paldies Kuldīgas uzņēmējiem par bagātīgo dāvanu.

Skaidrīte Vilne

PĒRK

Meža, lauksaimniecības **ZEMI**. Tāl. 29386009.

Vienistabas **DZĪVOKLI**. Izskatīšu visus variantus. Tāl. 22447206.

Vietējais uzņēmums pērk **LIELAS MEŽA PLATĪBAS**: izcirtumus, jaunaudzē un briestaudzes. Augstākās cenas! Tāl. 25731315.

Pērk vai nomā **ZEMI** (arī aizaugušu, viensētas u.c.). Tāl. 28963556.

ZEMI, MEŽU. Tāl. 28963556.

Izcirstus **MEŽUS** (3000 EUR/ha), cirsmas, lauksaimniecības zemi. Tāl. 28282021.

SIA AIB! iepērk **LIELLOPUS, JAUNLOPUS**, jērus, zirgus. Iepērkam arī bioloģiskos lopus. Samaksa tūlītēja. Tāl. 20238990.

VĒLAS ĪRĒT

Ģimene vēlas īrēt divstāvu **DZĪVOKLI**, izskatīsim visus variantus. Tāl. 28822841.

LĪDZJŪTĪBAS

*Mēs klusējam paliekam...
Vēji šalko un mierina mūs,
Bet tava vieta, kas bija šai dzīvē,
Ir, bija un vienmēr būs.*

/N.Dzirkale./

Izsakām visdziļāko līdzjūtību Ilonai Cimermanei un Aijai Cimermanei, mammu un omīti zaudējot.

SIA **Kuldīgas tekstils** kolektīvs

*Caur sniegotu rītu
Tu projām aizgāji klusi,
Savas baltās un nebaltais dienas
Mūža kamolā satinusi.*

/Ā.Elksne./

Visdziļākā līdzjūtība Ainai Girvaitei, no māsas atvadoties.

Kolēģi

*Aiz tevis dzīvība un gaisma paliek,
Un piemiņa kā krāšņs zieds.*

/J.Silazars./

Izsakām dziļu līdzjūtību, kaimiņienei Verai meitu un Andrim māsu zaudējot.

Liepājas ielas 56., 58. un 58.a nama kaimiņi

SVEASKOG

BEZ MAKSAS atīra no krūmiem laukus un citas aizaugušas platības. **PĒRK** zarus, cirsmu atlikumus, šķeldojamo materiālu.

☎ 25 622 293

DARI PATS!

Top saulītes ziemas vidū

Ivars ar ko asu izveido caurumus, kuros iespraudīs spalvas.

Kurts kartupeli bagātīgi izrotājis ar dzeltenām un rozā spalvām.

Folkloras kopa **Kursiši** citīgi strādā: Markus, Kurts, skolotāja Ina Celitāne, Ivars un Gundega.

Karkasam paredzētos kociņus vai salmus liek krusteniski. Populārākais ir četrstūru un sešstūru ķīsts.

Gundega uztaisījusi sarežģīto sešu stariņu saulīti.

Izsenis, gaidot ziemas saulgriežus, latvieši mājas pušķojuši. Gadalaikā, kad saulītes vismazāk un nakts visgarākā, cilvēki darinājuši rotājumus, kas atgādina sauli.

Folkloras kopas **Kursiši** bērni ceturtdienās tiek Kuldīgas jauniešu mājā, lai izzinātu latvisko dzīvesziņu. Šoreiz folkloriste Ina Celitāne ierāda, kā darināt rotājumus no dabīgiem un visiem pieejamiem materiāliem.

Lai nebūtu tukša runāšana un bērni varētu savām acīm redzēt, kā senie latvieši svinības rīkojuši, kopā skatāmies pirmās latviešu skaņu filmas *Dzimtene sauc. Kāzas Alsungā* (1935) fragmentus. Bērniem uzdevums pamanīt, kādi rotājumi svētkos izmantoti. Saulīte redzama pat galda klājumā: ap lieļu zirņu bļodu aplī sastutētas karotes – praktiski un skaisti!

Vienkāršs dekorējums, kas pa spēkam arī pašiem mazākajiem, ir kartupelis, kurā iestiprinātas spalviņas. Pieaugušajiem tik jāpalīdz saulīti piekarināt pie griestiem. Ina stāsta, ka skaistākās esot zosu spalvas, bet derot arī vistu. Lai nav tikai baltas, tās var sakrāsot kopā ar dziļu.

Darbietilpīgāks, visai saimei taisāms, ir ķīsts. Kas tas ir? Informāciju visi meklē internetā: „Senākos laikos cilvēki rotājumos izmantoja vasarā savāktos un izžāvētos dabas materiālus: salmus, klūgas, zariņus. Lai svētkus padarītu krāsainākus, izmantoti krāsaini vilnas diegi. Ķīsts pēc formas atgādina kantainu saulīti. Vairākas saulītes var savērt ķīstā. Augšdaļā iekar lielāko, zem tās – mazākās. Rotājumu var papildināt ar krāsainām lupatiņām, spalvām. Ja iekārtais ķīsts lēni griežas, telpā ir laba gaisa

circulācija un izlīdzināts enerģijas lauks, tāpēc istabā dzīvojošajiem paredzams laimīgs un ilgs mūžs.”

Ina stāsta, ka elegantākie ķīsti ir no salmiem, kas savākti, izkaltēti vasaras otrajā pusē. Bet, ja nav salmu, noder krāsaini dzijas kamoliņi.

Ķīsti raksturīgi Kurzemei, bet līdzīgs dekorus darinot arī īri, ķelti u.c. tautas. Meksikāņi tos sauc par

mandalām vai Dieva aci. Ķīsta pamatā ir krustiņš – pirms darba to iedziedāt esot sena tradīcija. Un Ina ar bērniem nodzied tautsdziesmu, lai iepītu vēlējumus: „Zelta krustu vēcināja, lai negrima dibenā!”

Nodarbībā tiek uztaisīti ķīsti gan no diviem kociņiem, gan sarežģītāki – ar sešiem stariņiem.

Lailas Liepiņas teksts un foto

Viesi no Izraēlas kalpos evaņģēliskajā draudzē

King of Glory

Kuldīgā, Liepājas ielā 9 (ieeja no 1905. gada ielas).

24. decembrī 17.00 sievietēm kalpos Ella Lev Ari.

25. decembrī 18.00 dievkalpojums ar mācītāju Orenu Lev Ari.

Tāl. uzziņām 26566466.

KURZEMNIEKA kalendāru 2023. gadam ar skaistiem mūspuses skaistiem varat iegādāties Kuldīgā:

- laikraksta redakcijā, 1905. gada ielā 19,
- **Zvaigznes grāmatnīcā**, Mucenieku ielā 33,
- **Jāņa Rozes grāmatnīcā**, Sūru ielā 2,
- **veikalā Cikāde**, Liepājas ielā 5,
- **veikalā Dārziņš**, Baznīcas ielā 15,
- **veikalā Pindzele**, Raiņa ielā 2.

JOKI

Dzudists Kārlis, šķirstot *Kamasūtru*, ievēroja, ka no 73. pozas ļoti ērti pāriet uz sāpju paņēmienu.

Nekad nav patikušas spēles ar izģērbšanos. Īpaši kredīts.

Filma bija tik neinteresanta, ka zālē visi skūpstījās. Pat pilnīgi nepazīstami cilvēki.

– Es esmu cilvēks mīkla.
– Kā tas izpaužas?
– Neteikšu!

Izliekoties par mazliet stulbu, var tikt vaļā no daudzām problēmām.

– Pēterīt, kā iepazīnās tavi vecāki?

– Lauku kluba diskotēkā.

– Cik romantiski!

– Nekā īpaša. Mamma sēdēja un nedejoja, tāpēc tētis palūdza viņu iziet laukā un palīdzēt iestumt traktorū.

Kāda dāma pie bāra letes uzrunā blakus sēdošo vīrieti.

– Kāpēc jūs uz mani tā skatāties?

– Kā?

– Vienaldzīgi!

Lasi mūs arī internetā:
WWW.KURZEMNIEKS.LV!

Par sporta pasākumiem, rezultātiem informējiet e-pastā: inta.jansone@kurzemnieks.lv

AMBERWOOD
CELKOKU GRĪDU RŪPNĪCA

OZOLA ZĀĢBAĻĶU IEPIRKUMA CENAS

Šķiras un tievgaļa diametri Garums: 3,0 m + 0,1 m	Cena, €/m³
Ozola zāģbaļķi I šķira 36 cm <	600,00
Ozola zāģbaļķi I šķira, 26-35 cm	450,00
Ozola zāģbaļķi I šķira, 22-25cm	240,00
Ozola zāģbaļķi II šķira 36 cm <	410,00
Ozola zāģbaļķi II šķira, 26-35 cm	260,00
Ozola zāģbaļķi II šķira, 22-25cm	205,00
Ozola zāģbaļķi bezšķiras 18 cm <	95,00
Brākēti zāģbaļķi	70,00

+371 26433288 info@amberwood.lv
+371 22314094 www.amberwood.lv

Lailas Liepiņas teksts un foto

Notikums Ziemassvētku gaidās

(Sākums 1. lpp.)

Piektdien un sestdien Kuldīgā iegādāties amatnieku, mājražotāju un jauno uzņēmumu darinājumus, nogaršot vietējos gardumus varēja Kaļķu ielas kvartāla Ziemassvētku tirdziņā.

Pasākumu apmeklēja daudzas ģimenes. Bērniem patika vizināties gan pašu ragavās, gan baltajā vilcieniņā. Alus darītavas *Duna* pagalma centrā pie izrotātas eglītes netrūka to, kuri grib fotografēties. Lampiņu virtenes papildinātas ar eglītēm, ko bagātīgi vizuālojošā rotā ietērpis sals un sarma.

Signe un Nensija no Ogres skaidro, kā salikt viņu radīto puzzle *Klik* no organiskā stikla. Tā skaisti noformēta brūnā, zilā un zaļā tonī, saliktā veidā izmantojama kā galda dekors, krūžu, glāžu paliktinis. Signe: „*Klik* top ilgi, jo katrs gabaliņš taisīts ar rokām, abas puses ir pulētas, tīrītas – tur ieguldīts daudz darba, arī mīlestības.” Nensija: „*Klikus* izdomājam pašas, jo gribējām radīt netradicionālu puzzle. Katrs elements der tikai viena vietā.”

Raituma krāsu fabrikā saimnieki Edgars un Guna vada Ziemassvētku dekoru darbnīcu bērniem – te top krāsaini papīra ziediņi, pušķi, ko iekārt eglītē, un telpiska apsveikuma kartīte: „Materiāls ir papīrs – ar to var darboties viegli un daudzpusīgi, tas ir viegli utilizējams, ja neiznāk vai citu gad gribas ko jaunu.”

Dzīvo šokolādi piedāvāja Andris Vaitekūns no Nīkrāces. Varēja pagaršot uz ugunsкура vārītu kakao – aukstajā laikā tas bija patīkami sildošs. Dzērienam no kakao pupiņām pievienots ingvers, medus, Kajēnas pipari un citi veselīgi labumi.

Kristiāna Griķe no Rumbas pagasta Ēdu dzirnavām piedāvā pašam uztaisīt vaskdrānu: „Apakšā lieku cepampapīru, tad auduma gabalu, virsū kaisu vasku, atkal cepampapīra loksni. Tad karsēju ar gludekli. Tas ir lēns process. Re, kā burbuļo, – te steidzīgi nevar! Bites mantoju no omītes, man patīk rokdarbi, un domāju, ko vēl bez medus piedāvāt. Vaskdrānu lietoja jau sendienās, lai produktus ilgāk saglabātu, jo bišu vaskam piemīt antibakteriālas īpašības. Tā pārtika neapkalst un tik ātri nepelē. Var ietīt siera gabalu, dārzeņus, pārklāt pāri vakardienas ēdiena bļodiņai. Ja nosmērējas, noslauka, un vēl ļoti smaržo!”

Nosalušie varēja sildīties pie ugunskurīem.

Koncertzālē *Klavins Piano* latviešu un ukraiņu mūziķu koncertā *Roku rokā Ziemassvētkos* mūsu novadniece, pianiste Evija Auziņa uzstājās kopā ar vijolnieci Ninu Hanecku, kas strādājusi Harkivas un Čerņihivas simfoniskajā orķestrī, bet pašlaik – Latvijas Nacionālajā simfoniskajā orķestrī. Skanēja ziemai atbilstošas melodijas un ukraiņu saulgriežu mūzika. Etnomūziķe Darja Leleko Mikolajevā bijusi aktrise drāmas un muzikālajā teātrī. Viņa spēlēja ukraiņu mūzikas instrumentu bandūru, dziedāja populāras dziesmas un tautasdziesmas gan ukraiņu, gan latviešu valodā.